

Nederlands onderzoek naar middeleeuwse kunst en kunstnijverheid 2003-2007

Claudine A. Chavannes-Mazel

Met het Nederlandse kunsthistorisch onderzoek van de Middeleeuwen is het vreemd gesteld. Er wordt op een weids en gevarieerd veld gespeeld – van koptisch Egypte tot *100.000 jaar sex* (nr.9) -, en het is of wij bijna alles interessant vinden. Tegelijkertijd bladderen de gewelven van de kerk van Loppersum in oost Groningen gestaag af, waarbij alleen de dominee en een liturgiehistoricus bezorgd naar boven kijken. Geen Nederlandse kunsthistoricus is er daadwerkelijk in geïnteresseerd, Monumentenzorg ook niet.

Specialisten specialiseren zich steeds meer, en dan blijkt dat helaas niet elk onderwerp zich in hun ogen kan kwalificeren.

Loppersum is niet het enige voorbeeld. Het eigen cultureel erfgoed van de vroege en late middeleeuwen wordt veronachtzaamd, en het ligt aan ons. Dat het beter kan, bewijst de belangstelling van een breed publiek voor de vrijwel onleesbare Middelnederlandse literatuur. Veel Nederlanders zullen weten wie Jacob van Maerlant was, maar vrijwel geen kunsthistoricus weet dat de eerste Nederlandse schilder die we bij naam kennen Michiel van der Borch heette, en dat hij een exemplaar van de Rijmbijbel van diezelfde Jacob van Maerlant in 1332 signeerde en dateerde. Onbekend maakt onbemind. De belangrijkste publicaties over Nederlandse kunst van de 15de en 16de eeuw zijn door buitenlanders als Jim Marrow en Craig Harbison geschreven.

De verregaande specialisatie op ons terrein brengt meer gevaren met zich mee dan blinde vlekken. Weinigen hebben de mogelijkheid gekregen of gegrepen een breed spectrum blijvend te overzien. G.J. Hoogewerff schreef in zijn eentje nog vier dikke delen vol over *De Noord-Nederlandsche Schilderkunst* van de veertiende tot het einde van de zestiende eeuw ('s-Gravenhage 1936-42, met een index in 1947) waarbij hij de miniaturen, panelen, en gewelfschilderingen schijnbaar moeiteloos tegelijk behandelde. Die vanzelfsprekende algemene, maar gedegen kennis bestaat niet meer, alle overzichtscollages en kunstreizen ten spijt. Grotere verbanden, bijvoorbeeld tussen retabels, grafmonumenten en muurschilderingen, vallen alleen in deelstudies te leggen. Van een mooi uitgegeven reeks, met trots aan Máxima en Mathilde aangeboden, is het

eerste deel *De schilderkunst der Lage Landen 1. De Middeleeuwen en de zestiende eeuw* (Amsterdam 2006) door drie auteurs geschreven, die niet anders kunnen dan hun lezer een 'exemplarische selectie' voorhouden. De uitgevers zijn hier debet aan, want zij kijken liever naar prinsessen en naar koffietafels dan naar intellectuelen, maar het kwaad is geschied. Miniaturen zijn er in dit overzichtswerk alleen van de Meester van Catharina van Cleef en Jan van Eyck, en op een enkel zwart-wit plaatje na is er geen wandschildering te bekennen. Het zal dus weer vele jaren duren voordat iemand een echt overzichtswerk aandurft. Opnieuw: onbekend – want ongepubliceerd - maakt onbemind.

Dankzij internet kan een nieuwsgierige wetenschapper heel snel de hierboven bejubelde algemene kennis opdoen, waar een eerdere generatie jaren studie voor nodig had. Toch komen we vandaag blijkbaar niet verder dan toen. Hoogewerff is na 70 jaar wel verouderd, maar onovertroffen, zoals ook Friedländer, Winkler en Panofsky een veelzijdige kennis overdroegen, die wij nu nauwelijks kunnen bevatten. Zouden we dan toch een gedegen Duits gymnasium moeten doorlopen in plaats van een computercursus om de essentiële vraag te kunnen stellen?

Ik houd niet zo van dit soort vragen, want tegelijkertijd is er heel veel ten goede veranderd, gegroeid, verbeterd in het vak Kunstgeschiedenis. Al is het oude connoisseurschap als kern gebleven, het veld heeft geheel andere grenzen gekregen. Hoogewerff hoefde zich niet in ondertekeningen te verdiepen, en hij sprak nauwelijks van opdrachtsituaties en zeker niet van marktwerking. Theorie speelde alleen waar het Panofsky's iconologie betrof. De Nederlandse kunsthistoricus van nu weet het allemaal, en heeft zich genoodzaakt gezien meer dan andere wetenschappers multidisciplinair te worden en van alle markten thuis te zijn. Atelierpraktijk is een toverwoord geworden en context iets vergelijkbaars. Dendrochronologie is al even onmisbaar en we hebben ons een nieuwe computertaal eigen gemaakt met woorden als TIFF en jpeg.

Daarnaast zijn de oude onderzoekslijnen, die decennia geleden zijn uitgezet, nog springlevend. De studie van Italiaanse kunst dringt als vanouds in het classificatieschema direct voor: het is 'Byzantium en het Nabije Oosten', 'Italië', de 'Nederlanden' en

‘overig’. Geen rubriek Frankrijk of Duitsland, zelfs geen ‘Europa overig’, of Iconologie, of Materiaal & techniek, of Restauratie, geen Japan of China.

Ik heb me afgevraagd of het ‘kunnen’, dat in het voorbereidend en wetenschappelijk onderwijs het ‘kennen’ naar de mening van menige onderwijskundige goeroe deels overbodig heeft gemaakt, positief in het onderzoek is te vertalen. Zo kom ik weer terug op de vraag van de vooropleiding. Om een voorbeeld te geven: Een Latijnse zin – een spreuk? – op een retabel heeft een onbekende herkomst. De oude Augustijn, die zijn leven lang Augustinus heeft gelezen, zal de tekst als een citaat van Augustinus herkennen, maar anderen met die kennis zijn er op deze wereld nauwelijks meer te vinden. Dat hoeft ook niet. Binnen luttele seconden weet ik, ignoramus, dat de woorden tezamen niet in enig verband in de bijbel voorkomen, want de bijbel is op internet doorzoekbaar. De *Aristoteles Latinus* is als database beschikbaar, en levert evenmin iets op – logisch, want Aristoteles wordt zelden op een altaarstuk geciteerd, maar je weet nooit. De derde poging is raak. Enige minuten later heb ik de *Patrologia Latina* doorzocht, en de tekst gevonden. Met het ‘kunnen’ vinden van bronnen is veel meer eer te behalen - en tijd te besparen - dan met het van binnen uit ‘kennen’ van, en vertrouwd zijn met, de bron. Dat is een hele winst.

Is er nu een stroom van publicaties op gang gekomen die dit soort raadsels oplossen? Merkwaardigerwijs is dit, voor zover ik weet, niet het geval. De kunsthistoricus gebruikt zijn computer blijkbaar anders, maar hoe?

Iconologisch is er van alles te doen: men kan nu duizenden plaatjes met de Aanbidding van de Koningen met elkaar vergelijken of alle afbeeldingen met sneeuwbal gooierende of vissende edellieden proberen te vinden. Maar dan duikt een levensgroot probleem op: men moet vervolgens wel weten wat men er mee wil onderzoeken, en dat vertelt het internet niet. Probleemstelling en gemak zijn heel verschillende grootheden: denken leer je niet vanzelf en formuleren leer je alleen door veel te lezen. Alweer komt de vermaledijde vooropleiding om de hoek kijken. Toch zouden er meer onderzoeksvragen gericht gesteld kunnen worden, die vroeger zonder computer nauwelijks te beantwoorden waren, en nu wel.

Wellicht tekenen deze zich de komende jaren duidelijker af, wanneer de huidige databases voldoende gegevens bevatten. Veel databases staan immers in de kinderschoenen of verkeren in statu nascendi. Een voorbeeld voor een dergelijke onderzoeksvraag verschaft een prachtig drieluik van een anonieme meester met een voorstelling van de Marteling van Hippolytus. Verschillende malen staat op de kleding van de beulen en hun opdrachtgevers het woord 'Noman' of 'Nomen'. Hoe uniek is dit woord – en, vervolgens, wat betekent het? Zonder database is er geen beginnen aan. Als ik nu het RKD om een vrije aanvraag in hun database verzoek, is het antwoord dat het woord op geen enkel ander schilderij voorkomt. Het is moeilijk voorstelbaar dat dat juist is, of zijn nog niet alle gegevens ingevoerd? Men hoopt op het laatste, en verwacht dat over enkele jaren het antwoord anders zal luiden.

Een tweede vraag rijst als we al die zoekmachines om ons heen bekijken. Zou het kunnen zijn dat grote hoeveelheden bereikbare publicaties betere, geleerdere artikelen genereren? Ik vrees van niet, al weet ik niet waarom. Niemand van ons is geleerder dan Friedländer, terwijl we omkomen in het beeldmateriaal en de informatie. Hij had het in zijn hoofd. Misschien is het bij elkaar zoveel, dat men niet meer van een onderzoekster kan vragen om, zoals vroeger, alle literatuur over haar onderwerp gelezen of gezien te hebben.

Ik heb me tenslotte afgevraagd of de onvoorstelbare hoeveelheid publicaties die via internet te vinden zijn, de handgemaakte bibliografie van de VNK overbodig maakt. Wie handig met de International Medieval Bibliography on line (www.brepolis.net) omgaat, en de lijst van Nederlandse wetenschappers van de School voor Mediëvistiek <http://medievistiek.ub.rug.nl/> hanteert, is al een heel eind, maar het blijkt ingewikkeld de kunsthistorische literatuur er uit te zeven.

Er is nog een aantal redenen om het jaarlijks initiatief van de Vereniging toe te juichen. Ten eerste is de classificatie heel praktisch want het bespaart de zoeker zoektijd, en ten tweede heeft elke zoekmachine oogkleppen in die zin dat ze elk, net als de Art Index en de RILA en de BHA, met een bepaald doel voor ogen een verzameling titels maken en dus naast elkaar gebruikt moeten worden. Gelukkig heeft Hille Engelsma alle zoekmachines doorgeworsteld, dus u hoeft het niet meer zelf te doen.

De bibliografie noodt ontegenzeggelijk tot omzien, en de bewondering komt vanzelf. Wie kijkt naar de afgelopen vijf jaar onderzoek in de Middeleeuwse kunst in Nederland denkt een overzichtelijk landschap te herkennen met Italiaanse kunstenaarspersoonlijkheden, pelgrimstekens, Hollandse pendecoraties en anonieme werkplaatsen. Er is mogelijk meer over beeldhouwkunst geschreven dan vijf jaar geleden. Materiaal, techniek en restauratie hebben nog geen aparte rubriek, maar dat gaat zeker komen. Kijken we echter naar het vijftiental dissertaties die in deze vijf jaren zijn voltooid, dan is er een prachtige verscheidenheid aan onderwerpen, waarin de kunst en haar context in al hun facetten met ere verdedigd worden (nrs 163, 168, 204, 209, 226, 388, 403, 404, 463, 476, 492, 527, 603, 610, 736). Het gaat niet alleen over de stijl van de Florentijnse schilderkunst tussen 1400-1430, maar ook en vooral over rituelen, ‘festive funerals’, opdrachtgevers, receptie en gebruik, de verbeelding van de macht. Justin Kroesen brengt heel veel nieuws met zijn dissertatie over de vorm, de plaats en de functie van Spaanse altaarstukken, Herman Colenbrander ondergraaft met verve de aloude interpretatie van de archiefstukken over de gebroeders Limburg, en Elly van Loon borduurt voort op, en laat nieuw licht schijnen over de decoratie van luid- en speelklokken in het hertogdom Brabant. Hetzelfde geldt voor tentoonstellingen. *De gebroeders Van Limburg. Nijmeegse meester aan het Franse hof 1400-1416* steekt boven alles uit wat betreft de verscheidenheid aan publicaties (elk publiek werd met daarop toegesneden publicaties bediend), het aantal bezoekers, en vooral de effectiviteit van de publiciteit. De gebroeders Limburg kregen zo posthuum een eremedaille van hun geboorteland opgespeld. Minder gelukkig in de publiciteit is *ExtravagANT!* geweest, een tentoonstelling die mogelijk door de weinig aansprekende titel de stroom publiek ontbeerde, maar onverwachte stukken bijeenbracht. Jos Koldewij's *Geloof & Geluk, Sieraad & Devotie* ging over heel veel meer dan pelgrimstekens. *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, een congresbundel van Truus van Bueren en Andrea van Leerdam is opmerkelijk doordat zij een klein terrein in al zijn facetten weten te doorgronden, waardoor de grote lijnen ontstaan. Op de grens van wat de VNK bibliografie beoogt, maar daardoor niet minder in het oog springend, staat de magistrale tentoonstelling met

catalogus *Prayers and Portraits. Unfolding the Netherlandisch Diptych* uit 2007 door Ron Spronk c.s., en de daarbij behorende congresbundel.

Er is nog veel meer. De lezer moet maar gaan lezen. Misschien mag ik eindigen met het boek dat me het meest aansprak en waarmee ik terugkom op de belangstelling voor het middeleeuwse kerkinterieur dat aan zoveel kunsthistorici voorbijgaat, maar dat voor twee liturgiehistorici, Regnerus Steensma en Justin Kroesen aanleiding gaf tot een jarenlange tocht en een bijzondere publicatie: *The Interior of the medieval village church / Het Middeleeuwse dorpskerkinterieur*. We moeten goed op onze kleintjes letten.

VERANTWOORDING

Deze bibliografie is opgemaakt in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici en heeft als een doel een overzicht te geven van het Nederlands onderzoek naar de middeleeuwse kunst en kunstnijverheid in de periode 2003 tot en met 2007. Dit houdt in dat de artikelen zijn geschreven door Nederlandse onderzoekers of door buitenlandse onderzoekers die in Nederland werkzaam zijn.

Voor de tijdsaanduiding van de middeleeuwen ben ik uitgegaan van die tijdsaanduiding die is gehanteerd door Matthijs IJssink, die in 2002 de bibliografie over de periode 1997-2001 voor de VNK samenstelde. IJssink koos als tijdbestek voor de middeleeuwen het jaar 500 tot en met het jaar 1550. Dit betekent dat er bijvoorbeeld ook artikelen over het werk van Rafaël in de bibliografie zijn opgenomen; een kunstenaar uit de Renaissance. Hoewel dit enige bevreemding kan opwekken, geeft de jaargrens ook de mogelijkheid om artikelen over het werk van Rafaël's tijdgenoot Jheronimus Bosch in de bibliografie op te nemen; een kunstenaar die eerder met de middeleeuwen dan de met de Renaissance wordt geassocieerd.

In deze bibliografie zijn geen recensies, krantenartikelen en doctoraalscripties opgenomen. Bij catalogi is altijd gekozen voor de Nederlandse uitgave. Mochten deze ook in andere talen zijn verschenen, dan staat dit erbij vermeld. Tot slot is er naar gestreefd om alle artikelen uit bundels te vermelden en niet alleen de bundel zelf.

Helaas zijn dergelijke artikelen vaak niet met zoekmachines op te sporen. Daarom heb ik geprobeerd om zoveel mogelijk bundels en artikelen in te zien. Ook omdat uit titels van artikelen niet altijd valt te achterhalen waar ze precies over gaan. Daarnaast stuit men bij het doorbladeren van periodieken vaak op teksten die niet geregistreerd staan in de verschillende catalogi op het internet, zoals PiCarta.

Voor het opmaken van de bibliografie heb ik in eerste instantie een lijst samengesteld van belangrijke onderzoekers op het gebied van de middeleeuwse kunst en kunstnijverheid. Een belangrijk bron hierbij was de adressenlijst van Nederlandse en Vlaamse mediëvisten

die elk jaar door de onderzoeksschool Mediëvistiek wordt uitgebracht. Vervolgens heb ik in jaarverslagen van universiteiten opgezocht welke artikelen zij de afgelopen jaren hebben gepubliceerd. Ook het zoekstelsel METIS, dat gebruikt wordt door verschillende universiteiten, kwam hierbij goed van pas.

Omdat niet alle jaarverslagen beschikbaar waren voor inzage, heb ik ook verschillende zoekmachines geraadpleegd voor het opsporen van artikelen van de hierboven genoemde onderzoekers. Voorbeelden zijn PiCarta; de op internet beschikbare catalogus van het Zentralinstitut für Kunstgeschichte, de catalogus van Brepolis, et cetera. Ook de namen van onderzoekers uit de bibliografie van Matthijs IJssink uit 2002 zijn ingevoerd in de zoekmachines voor het vinden van artikelen. Op basis van deze gegevens heb ik een lijst samengesteld met de belangrijkste periodieken. Deze lijst heeft gediend als uitgangspunt voor verder onderzoek. De noten in artikelen leidden vaak weer tot andere artikelen. Dit onderzoek heeft plaats gevonden in de Universiteitsbibliotheek van de Rijksuniversiteit Groningen en de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. Tenslotte heb ik de artikelen doorgelezen waarvan uit de titel niet direct kon worden opgemaakt of ze relevant waren voor deze bibliografie.

Vorm

De ordening van de bibliografie is eveneens gebaseerd op die van Matthijs IJssink. Dit houdt in dat de artikelen in de eerste plaats naar het land zijn gerangschikt waar het onderwerp van de tekst betrekking op heeft. Omdat deze onderwerpen vooral verband houden met de Nederlanden, Italië en Byzantium, vormen deze gebieden aparte rubrieken. Artikelen die niet onder deze rubrieken vallen, worden gerubriceerd onder 'overig'. Bestrijkt een onderwerp verschillende gebieden, bijvoorbeeld zowel de Nederlanden als Italië, dan wordt het ingedeeld bij de rubriek 'algemeen'. Bij de rubriek Byzantium zijn de landen in het nabije Oosten, Egypte en Oost-Europa inbegrepen.

De geografische rubrieken zijn weer onderverdeeld op onderwerp, zoals schilderkunst, beeldhouwkunst, boekverluchting en kunstnijverheid. De laatstgenoemde rubriek is verder gespecificeerd in de subrubrieken: aardewerk en glas, metaalwerk, textiel, en

overig. De subrubriek 'overig' is er voor artikelen die wat betreft onderwerp niet passen in de andere subrubrieken. Daarnaast bestaat er een aparte rubriek voor studies naar bronnen en kunsttheorie. Onderwerpen die verband houden met de positie van de kunstenaar of mecenaat, zijn ondergebracht in de rubriek 'kunst en maatschappij'. Artikelen die in geen één van de onderwerprubrieken of subrubrieken van de kunstnijverheid ingedeeld kunnen worden, vallen onder de rubriek 'overig'.

De schrijfwijze van de titels zijn gebaseerd op de richtlijnen van de Rijksuniversiteit Groningen.

Matthijs Ilsink ben ik zeer erkentelijk voor de tips die hij mij heeft gegeven voor het opmaken van deze bibliografie. Tot slot wil ik prof.dr. C.A. Chavannes-Mazel hartelijk danken voor het doornemen van de bibliografie, wat waardevolle opmerkingen en aanvullingen heeft opgeleverd.

Hille Engelsma
Groningen, maart 2008

CLASSIFICATIESCHEMA

Geografische Indeling

Algemeen
Byzantium (incl. Nabije Oosten, Egypte en Oost-Europa)
Italië
Nederlanden
Overig

Onderwerpsrubrieken

Algemeen
Bronnen en kunsttheorie
Kunst en maatschappij
Beeldhouwkunst
Schilderkunst (incl. mozaïek en Glas-in-lood
Boekverluchting
Tekenkunst
Prentkunst
Kunstnijverheid
Algemeen
Aardewerk en glas
Metaalwerk
Textiel
Overig
Numismatiek
Overig

A

Aalst, V. van.....	111
Aelst, J.J. van.....	251, 252
Aerts, A.....	82
Aikema, Bernard.....	157-160, 340
Akker, Paul van den.....	452, 536
Alma, Redmer.....	291, 544
Anrooij, W. van.....	453, 466
Asperen de Boer, J.R.J. van.....	341, 342
As-Vijvers, Anne Margreet W.....	454-459

B

Baert, Barbara.....	51, 100, 161, 692
Bakker, Boudewijn.....	460
Bakker, Lothar.....	748
Bartels, H. Michiel.....	650
Becker, Johan.....	76
Beer, R.W.M.....	461
Benders, Jos.....	628-631
Berg, J. van der.....	254
Bergen, Saskia van.....	462-464
Besteman, Jan C.....	80, 756
Beuningen, H.J.E. van.....	581
Biemans, Bini.....	230
Biemans, Jos A.A.M.....	72, 253, 465-467, 651-655
Bijsterveld, Arnoud-Jan A.....	261, 262, 468
Binnenbeke, Emile van.....	292
Blaauw, Sible de.....	153, 219, 222, 223
Blockmans, W.....	228, 229, 263, 264
Bloemsma, Hans.....	62, 162, 163
Boertjes, Katja.....	81, 559, 746, 747
Boegheim, L.M.J.....	632
Bogaers, L.C.J.J.....	656
Boezelijn, L.....	138
Borg, K. van der.....	189, 190
Bos, J. M.....	582-584
Bos-Oskam, Aartje.....	585
Bossuyt, S.....	450
Brandhorst, Hans.....	254
Brandt, Michael.....	586
Braven, Arjen van.....	564
Brayer, E.....	722
Bremmer, Rolf Hendrik jr.....	657
Brink, A.T.T. van den.....	129
Brink, Eddy van den.....	293
Brink, Peter van den.....	265, 343-345, 537

Brinkman, Herman.....	255
Broekhuijsen-Kruijer, K.H.....	469-471
Brouwer, E.W.....	582
Bruijnen, Yvette.....	346
Bruyn, Eric de.....	347
Bruyn, Josua.....	348
Bueren, Truus van.....	230-234, 694
Bultink Marca.....	667
Bussels, Stijn.....	1

C

Capelle, T.....	758
Caspers, Charles M.A.....	587
Chavannes-Mazel, C.A.....	2, 3, 73, 235, 236, 472-475, 695, 696
Colenbrander, Herman Th.....	349, 350, 476, 477
Cordfunke E.H.P.....	560
Cools, C.H.L.I.....	266

D

Daalen, Catharina van.....	237
Dael, P.C.J. van.....	4, 33, 478, 479
Dalen-Oskam, Karina van.....	480, 510
Damen, M.J.M.....	267-272
Defoer, Henri.....	5, 50, 52, 351, 481, 618
Deijl-Stam, Elleke Makkes van der.....	294
Dijck, G.C.M. van.....	273, 274
Dijk, Lydie van.....	6, 658
Dijk, R.T.M. van.....	619
Dijkman, Willem H.M.N.....	82, 295, 561, 659, 748
Dijkstra, Jellie.....	53
Dik, J.....	165
Dirven, Lucinda.....	102
Driel-Murray, C. van.....	588, 620, 621, 754, 755
Dubbe, Bé.....	589
Dückers, Rob.....	482-487
Duits, Rembrandt.....	54, 55, 74, 352, 488

E

Egmond, Wolfert S. van.....	11
Eikema Hommes, Margriet van.....	56
Emmens, K.....	238
Engelen, J.P.A.M.....	561

F

Falkenburg, R.L.....	12, 224, 353-358
Faries, Molly.....	57, 359-366, 413
Feiken,H.....	569
Filedt Kok, Jan Piet.....	77, 367-371, 449
Fock, C.W.....	87, 622-624
Friedrichs, Angélique.....	623, 625, 626

G

Gelderblom, Arie-Jan.....	660
Gerritsen, Wim.....	89, 489
Gerritsen, W.P.....	135, 136
Gerritsen-Geywitz, Gisela.....	256, 661, 662
Goldschmitz Wielinga, L.....	672
Gosman, M.....	27, 78, 88, 147, 225, 759
Goudriaan, Koen.....	663
Graas, T.G.M.....	296, 590, 591
Grolle, J.J.....	633
Groothedde, Michel.....	372, 562-564, 664
Gropp, Stefan.....	634, 635
Groustra-Werdekker, Aafje H.....	636
Gumbert, J.P.....	490-491

H

Hageman, Mariëlle.....	13
Hartkamp-Jonxis, Ebeltje.....	85, 86
Hartog, E. den.....	297-303, 545, 562, 665-667, 706
Haveman, Mariëtte.....	34, 239, 373
Hazelzet, Korine.....	164
Haye, Régis de la.....	304, 305, 668
Heel, Jos van.....	721
Hellemans, Babette.....	240, 493, 697
Helmus, Liesbeth M.....	275, 374, 375, 538
Hendrikman, Lars.....	376-378
Hendriks, Johan.....	669, 670
Hendrikse, Henk.....	592, 593, 671, 672
Hendriksen, Michel.....	594
Henkes, H.E.....	562, 564
Henstra, D.J.....	648
Hermans, Jos M.M.....	494, 495
Hermens, E.....	165, 166
Hermesdorf, A.....	384
Herwijnen, Arie van.....	637-639
Hilhorst, Ton.....	379
Hoek, Klaas van der.....	496

Hommel, Nelly de.....	497
Hoogvliet, Margriet.....	14, 15, 90, 760
Hoppenbrouwers, P.....	229
Höppener-Bouvy, H.M.E.....	50, 306
Houts, Elisabeth van.....	91, 92
Hoven van Genderen, Bram van den.....	673, 674
Huisstede, P. van.....	254
Hülsmann, Margriet.....	498-501
Hulst, Michel.....	563

I

Ilisch, Peter.....	757
Ilsink, Matthijs.....	539
Immerzeel, M.....	103-115, 137, 139, 140
Innemée, K.C.....	116-121, 135
Israëls, Machtelt.....	167-170

J

Janse, Antheun.....	93, 257, 466, 675
Jansen, Linda.....	380-382
Janssen, Hans.....	749
Janssens, K.....	82
Jong, A.F.M de.....	189, 190
Jong, Jan de.....	141, 142, 148, 172-174, 241
Jong-Lambregts, Nancy de.....	566
Jongen, Ludo, E.I.M.....	35, 58, 502, 512, 595, 596, 676-678
Jongh, E.de.....	171, 383
Jongh, M. de.....	372

K

Kan, F. van.....	676
Kappel, P. van de.....	630
Kempers, B.....	83, 154, 175, 176
Kessel, E.J.M. van.....	149
Kienhorst, Hans.....	503, 504
Klamt, J.C.....	28, 94, 307
Klein, J.W.E.....	505, 679, 680
Klerck, Bram de.....	59, 60, 177, 178
Knol, Egge.....	567-572, 586, 640, 758
Kok, Ina.....	506
Koldewey, Jos.....	242-246, 276, 308, 384, 385, 573, 597-601
Koomen, Arjan de.....	36, 155, 241
Korteweg, Anne S.....	507, 722-727
Koster, Margaret L.....	386-388
Krijnen, Jeroen.....	664

Kroesen, J.E.A.....	247, 389-394, 546, 602, 684
Krol, Tessa.....	750
Kroon, Marike.....	751
Kruijf, Anique C. de.....	248, 540
Krul, W.E.....	258
Kuiken, Kees.....	641, 681-683
Kuiper, W.T.J.M.....	653
Kwakkelstein, Michael W.....	179-183, 215

L

Le Blanc, Paul.....	395
Leeflang, M.....	396-404
Lehmann, A.S.....	61, 405-410
Lemmens, Gerard.....	277
L'Engle, Susan.....	483, 508
Liebergen, L.C.B.M. van.....	216, 309, 310
Lier, Saskia van.....	411
Loon-van de Moosdijk, Elly van.....	603, 604
Loon, G.J.M van.....	122-128
Loos, Ike de.....	684
Luijten, Ger.....	217

M

MacDonold, Alasdair A.....	698
Madou, Mireille.....	707
Martens, Maximiliaan P. J.....	278-283, 311, 412, 413
Meens, Robert M.J.....	728
Mennicken, Ralph.....	574
Meijer, Bert W.....	184
Meier, J.M.....	713, 714
Meindersma, K.....	547
Meuwese, Martine.....	480, 509-515, 552, 729, 761
Meuwissen, D.....	414-420, 450
Miles, W.....	642
Mol, J.A.....	312, 742
Moors, Paul.....	628
Mostert, M.....	16-19
Mulders, Esther.....	20-22

N

Nederveen, Bas.....	421
Nicolay, J.A.W.....	605, 606
Nie, G. De.....	23, 24
Niessen, Willy.....	284
Nieuwenhof, Willem van den.....	642

Nieuwenhuis, Eric Domela van.....	541
Nissen, Theo.....	643

O

Olsen, V.S. van.....	752
Oosterwijk, Sophie.....	29-31, 37-45, 693
Orbán, Á.	75
Os, Henk van.....	422
Ossel, Paul van.....	748
Ostkamp, Sebastiaan.....	575-578, 607
Overgaauw, Eef A.....	516

P

Paardekooper, Ludwin.....	150
Peeters, N.....	280-283, 311
Pelsdonk, Jan.....	608, 644
Peschar, R.....	165
Pieters, J.M.G.....	259
Pieters, Martijn.....	715, 716
Piron, H.W.J.....	84
Pleij, Herman.....	7, 249
Ploeg, C.P.J. van der.....	285, 423, 424, 685
Poel, P.J. te.....	46, 47, 313-315, 331, 425
Pol, Frank van der.....	517
Poole, I.....	189
Pouls, Jos H.....	426
Prins, J.W.....	316
Prins, S.....	678
Proos, R.H.P.....	609

R

Raimond-Waarts, Loes L.....	185
Ramakers, B.A.M.....	686, 687
Reesinck, Bert.....	286
Ridder, T. de.....	763
Ridderbos, H.N.B.....	62, 162, 187, 427-430
Rietveld, L.C.J.....	186
Rijen, Jean-Pierre van.....	518
Robijn, V.....	450
Roding, Juliette G.....	717
Roelofs, P.....	284, 485
Roedema, Rob.....	579
Roos, Marjoke de.....	519
Rudy, Kathryn M.....	520-522, 730
Run, Anton van.....	63, 64

Rutgers, L.V.....188-190

S

Sarfatij, Herbert.....610, 611
Scheller, Robert W.....523, 731-733
Schenk, H.....165
Schlüter, Lucy. L.E.....431
Schmidt, V.M.....8, 48, 65, 66, 191-201
Scholten, F. T.....49, 151, 317-328, 708, 709
Schooten, C.J.F.....52
Schraven, M.....226, 227
Schreur, A.....372
Sman, Gert Jan van der.....218
Smit, Hillie.....85, 86
Snelders, B.....101, 137
Spatharakis, Ioannis.....129, 131-133
Speetjens, A.....418, 450
Spronk, Ron.....67, 432-438
Staal, Casper.....95, 96
Stapel, L.L.....717
Steensma, Regnerus.....329, 439, 440, 546, 547-556, 688, 753
Stinner, Johannes.....250
Stirnemann, Patricia.....524
Stumpel, Jeroen.....330, 441, 699-703, 718, 719
Stuurman, Jan G.....645
Swanson, A.....704

T

Tamis, Dorien.....68
Teske, Jef.....134
Tongerloo, Louise van.....442
Truyen, A.....331, 332
Tummers, Harry.....296, 333-338
Tussenbroek, G. van.....299

U

Unger, I.....577

V

Vanderjagt, Arjo.....287
Veelenturf, C.A.....32, 705, 762
Veen, Bouke Jan van der.....646
Veen, Henk Th. van.....152, 202, 203
Veen-Liefrink M. van.....284
Veerman, John.....627

Velde, B.....	82
Velden, Hugo van der.....	69, 260, 443, 734, 735
Veldman, Ilja M.....	542, 543
Venner, G.H.A.....	689
Verber, Monique.....	49, 156
Verhoeven, Arno.....	580
Verweij, A.....	129
Vilsteren, Vincent T. van.....	9, 612, 613
Vink, Ester.....	214, 288
Vlierden, Marieke van.....	50, 339, 690
Vlierman, Karel.....	763
Vries, A. de.....	204-208
Vries, Annette de.....	525
Vrij , Marc R. de.....	444, 445

W

Waadenoijen, Jeanne van.....	446
Waarts, Loes.....	220
Wamers, E.....	758
Weddigen, T.....	10, 143, 209, 210, 221, 720
Weerdenburg, S.....	166
Wegen, Derk H. van.....	344, 447
Weijert, R. de.....	418
Welie-Vink, W.A.M. van.....	691, 736-738
Werd, Guido de.....	710-712
Westerman, Jeroen.....	97-99
Wezel, Gerard van.....	557
Wielinga, Leida Goldschmitz.....	672
Wierda, Lydia.....	448, 526, 527
Wijsman, Hanno.W.....	289, 290, 528-533, 558, 739, 740
Willemsen, Annemarieke.....	79, 534, 743-745
Winkel, Marieke de.....	70, 368, 449
Winkelman, Johan H.....	614-617
Wis, Jan C. van der.....	640, 647-649
Wüstefeld, W.C.....	71, 535, 741

Z

Zohar, Diklah.....	130
Zuidema, L.....	450, 451
Zwijnenberg, Robert.....	25, 26, 144-146, 211-213

Algemeen

Algemeen

Bussels, Stijn

1. 'Between Decency and Desire. Verbal and Visual Discourses on Dress and Nudity in the Antwerp Entry of 1549', *Queeste* 14 (2007), 59-77

Chavannes-Mazel, C.A.

2. 'Popular Belief and the Image of the Beardless Christ', *Visual Resources* 19 (2003), 27-42
3. 'Middeleeuwse recepten over verf en kleur', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 2, 12-15

Dael, P. C. J. van

4. *De verbeelding van het Woord: een iconografische studie: De Middeleeuwen* (600-1500), Baarn 2003

Defoer, Henri

5. 'Het Aartsbisschoppelijk Museum en het ontstaan van de kerkelijke monumentenzorg', *Moeizame moderniteit: katholieke cultuur in transitie: opstellen voor Jan Roes (1939-2003)*; *Trajecta* 13 (2004), 212-232

Dijk, Lydie van

6. *Topstukken uit de collectie Stedelijk Museum Zwolle*, Zwolle 2005

Pleij, Herman

7. *Colors demonic and divine: shades of meaning in the Middle Ages and after*, New York 2004 (Vert. van: *Van karmijn, purper en blauw.* - Amsterdam 2002)

Schmidt, V.M.

8. en Z. von Martels (red.) *Antiquity Renewed. Late-Classical and Early-Modern themes*, Leuven 2003

Vilsteren, Vincent T. van

9. (red.), tent. cat., *100.000 jaar sex: over liefde, vruchtbaarheid en wellust*, Assen (Drents Museum), Zwolle 2003, ook verschenen in het Duits

Weddigen, T.

10. en M. von Gaier en B. Nicolai (red.), *Der unbestechliche Blick: Festschrift zu Ehren von Wolfgang Wolters zu seinem siebzigsten Geburtstag*, Trier 2005

Bronnen en kunsttheorie

Egmond, Wolfert S. van

11. 'Saintly Images: Visions of Saints in Hagiographical Text', in: M. Hageman en M. Mostert (red.), *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 221-237

Falkenburg, R.L.

12. en W.S. Melion, T.M. Richardson (red.), *Image and Imagination of the Religious Self in Late Medieval and Early Modern Europe*, Turnhout 2007

Hageman, Mariëlle

13. 'Pictor Iconiam Litterarum: Rituals as Visual Elements in Early Medieval Ruler Portraits in Word and Image', *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 239-259

Hoogvliet, Margriet

14. 'Mixing Text and Image: French and Italian Theories from the Late Middle Ages to the Early Sixteenth Century', in: M. Hoogvliet (red.), *Multi-Media Compositions from the Middle Ages to the Early Modern Period*, Leuven-Parijs 2004, 75-103
15. (red.), *Multi-Media Compositions from the Middle Ages to the Early Modern Period*, Leuven-Parijs 2004

Mostert, M.

16. en M. Hageman (red.), *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, organized by the 'Pionier Project Verschriftelijking', Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005
17. 'Reading Images and Texts: Some Preliminary Observations Instead of an Introduction', in: M. Hageman en M. Mostert (red.), *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, organized by the 'Pionier Project Verschriftelijking', Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 1-7
18. 'Analytical Postscript', in: M. Mostert, G. de Nie en K.F. Morrison, (red.) *Seeing the Invisible in Late Antiquity and the Early Middle Ages*, Turnhout 2005, 521-533.
19. en G. de Nie, K.F. Morrison, (red.), *Seeing the Invisible in Late Antiquity and the Early Middle Ages*, Turnhout 2005

Mulders, Esther

20. 'The Ambiguity of Eros: An image of the Antique God of Love in a Christian Encyclopaedia', in: M. Hageman en M. Mostert (red.), *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 445-455
21. 'Medieval Manifestations of Eros. The Ancient God of Love in a Christian Setting', in: G.H.M. Claassens en W.Verbeke (red), *Medieval Manuscripts in Transition: Tradition and Creative Recycling*, Leuven 2006, 19-40
22. 'De Antieke Amor in de Christelijke Middeleeuwen oftewel "wat is liefde?"', *Simulacrum* 13/14 (2006), 24-28

Nie, G. de

23. *Word, Image and Experience: Dynamics of Miracle and Self-Perception in Sixth-Century Gaul*, Aldershot 2003
24. 'Paulinus of Nola and the image within the image', in: M. Hageman en M. Mostert (red.), *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 261-289

Zwijnenberg, Robert

25. en F. Egmond (red.), *Bodily extremities: preoccupations with the human body in early modern European culture*, Aldershot 2003
26. 'Anatomische afbeeldingen: een vak apart - Anatomische afbeeldingen in kunst en wetenschap', *Boekman* 58/59 (2004), 9-18

Kunst en maatschappij

Gosman, M.

27. 'Princely Culture: Friendship or Patronage?', in: M. Gosman, A. MacDonald en A. Vanderjagt, *Princes and princely culture 1450-1650*, Leiden 2003, vol. 1, 1-29

Klamt, J.C.

28. en K. Veelenturf (red.), *Representatie: kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004

Oosterwijk, Sophie

29. 'Food for worms – food for thought: the appearance and interpretation of the "verminous" cadaver in Britain and Europe', *Church Monuments* 20 (2005), 40-80, 133-40
30. "'Long lullynge haue I lorn!": the Massacre of the Innocents in word and image', *Medieval English Theatre* 25 (2006), 3-53

31. “I cam but now, and now I go my wai”: the presentation of the infant in the medieval *danse macabre*, in: J.T. Rosenthal (red.), *Essays on medieval childhood. Responses to recent debates*, Donington 2007, 124-50

Veelenturf, C.A.

32. en J.C. Klamt (red.), *Representatie: kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004

Beeldhouwkunst

Dael, P.C.J. van

33. ‘Voer voor wormen en padden. Eten en gegeten worden in laatmiddeleeuwse grafkunst en hellevoorstellingen’, *Tijdschrift voor sociale geschiedenis* 29 (2003), 497-520

Haveman, Mariëtte

34. ‘Hartstocht uit hout’, *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 2-7

Jongen, Ludo E.I.M.

35. ‘Uit het oog, uit het hart?: over twee heilige maagden: Lutgard en Liedewij’, Leiden 2003, link: <http://www.dbnl.org/tekst/jong072uith01/>

Koomen, Arjan de

36. ‘De ware kleuren van het materiaal’, *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 5, 22-30

Oosterwijk, Sophie

37. ‘Madonnas, mothers, mites, and the macabre: three examples of medieval mother- and -child tomb iconography’, *Church-monuments* 18 (2003), 10-22
38. “‘A swithe feire graue’”: the appearance of children on medieval tomb monuments’, in: R. Eales en S. Tyas (red.), *Family and Dynasty in Late Medieval England: Proceedings of the 1997 Harlaxton Symposium*, Donington 2003, 172-192
39. ‘Of corpses, constables and kings: the ‘Danse Macabre’ in late medieval and Renaissance culture’, *The journal of the British Archaeological Association* 157 (2004), 61-90
40. ‘Kadavers, wormen, padden en dubbeldekkers. Transi-monumenten in Noord-Europa’, *Madoc* 20 (2005), 146-157
41. “‘Muoz ich tanzen und kan nit gân?’”: Death and the infant in the medieval danse macabre’, *Word & image* 22 (2006), 146-164

42. 'Danse macabre imagery in late-medieval sculpture', in: A. von Hülsen-Esch (red.), *Zum Sterben schön: Alter, Totentanz und Sterbekunst von 1500 bis heute*, Regensburg 2006, 167-177
43. 'Swaddled or shrouded?: the interpretation of "chrysom" effigies on late medieval tomb monuments', in: K. M. Rudy (red.), *Weaving, veiling, and dressing: textiles and their metaphors in the late Middle Ages*, Turnhout 2007, 307-348
44. 'Totentanzikonographie auf Chorgestühlen und Miserikordien des Mittelalters', in: U. Wunderlich (red.), *L'art macabre 6, Jahrbuch der Europäischen Totentanz-Vereinigung*, Düsseldorf 2005, 199-214.
45. "'The sodeyne vyolence of cruel dethe": Death and *danse macabre* iconography on tomb monuments', *Actes du 11e Congrès de l'association 'Danses macabres d'Europe*, Meslay-le-Grenet 2003, 209-22.

Poel, P.J. te

46. *Bonnefantennmuseum Maastricht: Collectie Neutelings*, Maastricht 2007
47. *Bonnefantennmuseum: Collectie Middeleeuws houtsnijwerk*, Maastricht 2007

Schmidt, V.M.

48. 'Statues, Idols and Nudity: Changing Attitudes to Sculpture from the Early Christian Period to the Counter-Reformation', in: Z.von Martels en V.M. Schmidt, (red.), *Antiquity Renewed. Late-Classical and Early-Modern themes*, Leuven 2003, 211-229

Scholten, F.T.

49. en M. Verber, tent. cat., *From Vulcan's forge: bronzes from the Rijksmuseum, Amsterdam, 1450-1800*, Londen (Daniel Katz) 2005

Vlierden, Marieke van

50. (red.) met medew. van H.L.M. Defoer en H.M.E. Höppener-Bouvy, *Hout- en steensculptuur van Museum Catharijneconvent, ca. 1200-1600*, Zwolle 2004

Schilderkunst (incl. mozaïek en glas-in-lood)

Baert, Barbara

51. 'De tranen van Maria Magdalena', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 6, 30-35

Defoer, Henri

52. en C.J.F. van Schooten, *Goddelijk geschilderd: honderd meesterwerken van Museum Catharijneconvent*, Utrecht 2003

Dijkstra, Jellie

53. 'Technical examination', in: H.N.B. Ridderbos, A. van Buren en H. Th. van Veen (red.), *Early Netherlandish paintings: rediscovery, reception, and research*, Amsterdam 2005, 292-328

Duits, Rembrandt

54. 'Kristallijne kleuren', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 2, 30-37
55. *Gold brocade and Renaissance painting: a study in material culture*, London 2006

Eikema Hommes, Margriet van

56. *Changing pictures: discoloration in 15th-17th-century oil paintings*, Londen 2004

Faries, Molly

57. 'Analytical Capabilities of Infrared Reflectography: An Art Historian's Perspective', *Scientific Examination of Art: Modern Techniques in Conservation and Analysis*, Washington 2005, 87-104

Jongen, Ludo E.I.M.

58. *Verzamelen in vereniging: uit de collectie van Flehite*, Amersfoort 2004

Klerck, Bram de

59. 'Noli me tangere - Raak mij niet aan', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 6, 22-29
60. 'Een hemelse lichtbron', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 6, 16-21

Lehmann, A.S.

61. 'Aan de voeten van Jezus. Maria Magdalena in de schilderkunst', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 6, 13-20

Ridderbos, H.N.B.

62. en H. Bloemsma, 'Gates to Heaven, Gates to the Soul: from Icon to Devotional Image', in: N.H. Petersen, N. Bell en C. Clüver (red.), *Signs of Change: Transformations of Christian Traditions and Their Representation in the Arts, 1000-2000*, Kopenhagen 2003, 373-393

Run, Anton van

63. 'Voorstellingen van de geboorte', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 6, 7-15
64. 'De heilige maagd in de Romaanse kunst', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 6, 10-15

Schmidt, V.M.

65. 'Diptychs and supplicants. Precedents and contexts of fifteenth-century devotional diptychs', in: J. Oliver Hand en R. Spronk (red.), tent. cat., *Essays in*

- context. Unfolding the Netherlandish diptych*, Cambridge (Harvard University Art Museums), New Haven 2006, 14-31
66. 'Curtains, *revelatio* and pictorial reality', in: K. M. Rudy en B. Baert (red.), *Weaving, veiling, and dressing: textiles and their metaphors in the late Middle Ages*, Turnhout 2006, 191-213

Spronk, Ron

67. *Examining materials and techniques of easel paintings: ten technical studies* (1996-2005), Groningen 2005, eerder verschenen als proefschrift Rijksuniversiteit Groningen

Tamis, Dorien

68. 'Vele handen maken licht werk', *Kunstschrift* 50 (2006) nr. 5, 12-19

Velden, Hugo van der

69. 'Wonderbomen en mirakelbeelden', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 4, 10-15

Winkel, Marieke de

70. 'De mantel van de maagd', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 6, 22-25

Wüstefeld, W.C.

71. 'Het ontstaan van de schilderijencollectie en de keuze van honderd meesterwerken', in: H. L. M. Defoer en C. J. F. van Schooten, *Goddelijk geschilderd: honderd meesterwerken van Museum Catharijneconvent*, Zwolle 2003, 11-20

Boekverluchting

Biemans, Jos A.A.M.

72. 'Production, distribution and survival of medieval manuscripts and printed books', in: M. Meuwese (red.), tent. cat., *King Arthur in the Netherlands*, Amsterdam (Bibliotheca Philosophica Hermetica) 2005, 22-24

Chavannes-Mazel, C.A.

73. 'Paradise and Pentecost', in: M. Hageman en M. Mostert (red.), *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, Utrecht, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 121-160

Duits, Rembrandt

74. 'Celestial Transmissions. An Iconographical Classification of Constellation Cycles in Manuscripts (9th-15th Centuries)', *Scriptorium* 59 (2005), 147-202

Orbán, Á. P.

75. 'Ovidius in de Latijnse middeleeuwen: leraar van de immoraliteit en heilige', *Madoc* 18 (2004), 158-176

Tekenkunst

Becker, Johan

76. "Hic ille est Bruegel": Beobachtungen zum Bilde Bruegels und zu Raffaels Ruhm anhand des Blattes KDZ 11 949 im Berliner Kupferstichkabinett', in: M. van Vaeck, H. Brems en G. H.M. Claassens (red.), *De steen van Alciato: literatuur en visuele cultuur in de Nederlanden: opstellen voor prof. dr. Karel Porteman bij zijn emeritaat*, Leuven 2003, 161-190

Filedt Kok, Jan Piet

77. 'Underdrawings in renaissance paintings', *The Burlington Magazine* 145 (2003), 231-233

Kunstnijverheid

Algemeen

Gosman, M.

78. en A. MacDonald, A. Vanderjagt (red.), *Princes and princely culture 1450-1650*, Leiden 2003, vol.1 en 2

Willemsen, Annemarieke

79. *Middeleeuws speelgoed*, Lelystad 2003

Aardewerk en glas

Besteman, Jan C.

80. 'Two Viking hoards from the former island of Wieringen (the Netherlands): Viking relations with Frisia in an archaeological perspective', in: J. Hines, A. Lane en M. Redknapp (red.), *Land, Sea and Home: Proceedings of a Conference on Viking-Period Settlement at Cardiff, July 2001*, Leeds 2004, 93-108

Boertjes, Katja

81. *Middeleeuwse pelgrimsampullen: kleine souvenirs van grote reizen*, Nijmegen 2003

Dijkman, Willem H.M.N.

82. en A. Aerts, B. Velde, K. Janssens, 'Change in silica sources in Roman and post-Roman glass', *Spectrochimica acta, Part B, Atomic spectroscopy* 58 (2003), 659-668

Metaalwerk

Kempers, B.

83. 'Het enigma van de kroon', in: J. C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Representatie. Kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst*, Nijmegen 2004, 125-135

Piron, H.W.J.

84. 'Late medieval religious and secular badges', *Kalamazoo Roundup* 13 (2003), 52-53

Textiel

Hartkamp-Jonxis, Ebeltje

85. en H. Smit, *European tapestries in the Rijksmuseum*, Zwolle 2004

Smit, Hillie

86. en E. Hartkamp-Jonxis, *European tapestries in the Rijksmuseum*, Zwolle 2004

Overig (kunstnijverheid)

Fock, C.W.

87. en I. van Zijl (red.), tent. cat., *Meubelen tot 1900*, Utrecht (Centraal Museum Utrecht) 2005

Overig (algemeen)

Gosman, M.

88. en B. Ertlé (red.), *Les écrits courts à vocation polémique*, Frankfurt am Main 2006

Gerritsen, Wim

89. 'Memory's Two Doors, Mnemotechnical Aspects of Richard de Fournival's Bestiaire d'Amours and the Low-Rhenish Morality Book', in: F. Willaert, H. Braet, Th. Mertens en Th. Venckeleer (red.), *Medieval Memory, Image and Text*, Turnhout 2004, 267-268

Hoogvliet, Margriet

90. *Pictura et scriptura. Textes, images et herméneutique des mappae mundi (XIIIe-XVIe siècles)*, Turnhout 2007

Houts, Elisabeth van

91. 'The Warenne view of the past 1066-1203', in: J. Gillingham (red.), *Anglo-Norman Studies, XXVI. Proceedings of the Battle Conference*, Woodbridge 2004, 121-103
92. 'Gender, memories and prophecies in medieval Europe', in: W. Verbeke, L. Mills en J. Goossens (red.), *Medieval Narrative Sources: A Gateway into the Medieval Mind*, Leuven 2005, 21-36

Janse, Antheun

93. 'Introduction: new histories of the court', in: S. J. Gunn en A. Janse (red.), *The court as a stage: England and the Low Countries in the later Middle Ages*, Woodbridge 2006, 1-12

Klamt, J.C.

94. 'De betekenis van de vouwstoel als teken van macht in het Oosten en het Westen', in: J.C. Klamt en K. Veelenturf, (red.), *Representatie: kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 136-157

Staal, Casper

95. 'Musealisering van de religieuze volkscultuur', *Materieel christendom: religie en materiële cultuur in West-Europa*, Hilversum 2003, 13-27
96. en T. J. Hoekstra, N. Bartelink, N. Martin (red.), *Catharijneconvent: van klooster tot museum*, Zwolle 2006

Westerman, Jeroen

97. en U. M. Bräuer, E.S. Klinkenberg (red.), *Kunst & Region: Architektur und Kunst im Mittelalter: Beiträge einer Forschungsgruppe*, Utrecht 2005
98. 'Cathédrales aux confins du Royaume et de l'Empire: les églises-mères de Tournai, Cambrai et Liège', in: B. van den Bossche (red.), *La cathédrale gothique Saint-Lambert à Liège: une église et son contexte*, Luik 2005
99. 'The architecture of heaven and hell: the representation of architecture in medieval Last Judgement portals', in: U. M. Bräuer, E.S. Klinkenberg en J. Westerman (red.), *Kunst & Region: Architektur und Kunst im Mittelalter*, Utrecht 2005, 155-172

Byzantium (incl. Nabije Oosten, Egypte en Oost-Europa)

Algemeen

Baert, Barbara

100. 'The pool of Bethesda: the cultural history of a holy place in Jerusalem', *Viator* 36 (2005), 1-22

Snelders, Bas

101. en A. Jeudy, Guarding the Entrances: Equestrian Saints in Egypt and North Mesopotamia, *Eastern Christian Art* 3 (2006), 105-142

Schilderkunst (incl. mozaïek en glas-in-lood)

Dirven, Lucinda

102. 'Religious Competition and the Decoration of Sanctuaries, The Case of Dura Europos', *Eastern Christian Art* 1 (2004), 1-19

Immerzeel, M.

103. 'Divine Cavalry. Mounted Saints in Middle Eastern Christian Art', in: K. Ciggaar en H. Teule (red.), *East and West in the Crusader States. Context-Contacts-Confrontations III, Acta of the congress held at Hernen Castle in september 2000*, Leuven 2003, 265-286
104. 'A Play of light and shadow: The Stuccoes of Dayr al-Suryan and their Historical Context', *Coptica* 3 (2004), 104-129

105. 'Holy Horsemen and Crusader Banners. Equestrian Saints in Wall Paintings in Lebanon and Syria', *Eastern Christian Art* 1 (2004), 29-60
106. 'Medieval Wall Paintings in Lebanon: Donors and Artists', *Chronos* 10 (2004), 7-47
107. en J. van der Vliet (red.), *Coptic studies on the threshold of a new millennium. Proceedings of the seventh International congress of Coptic studies, Leiden, 27 August - 2 September 2000*, Leuven 2004
108. 'The Stuccoes of Deir al-Surian: A waqf of the Takritans in Fustat?', in: M. Immerzeel en J. van der Vliet (red.), *Coptic studies on the threshold of a new millennium. Proceedings of the seventh International congress of Coptic studies, Leiden, 27 August - 2 September 2000*, Leuven 2004, 1303-1320
109. 'Proskynataria from Jerusalem. Souvenirs of a Pilgrimage to the Holy Land', *Series Byzantina* 3 (2005), 9-24
110. 'Proskynetaria- Inventory', *Series Byzantina* 3 (2005), 25-34
111. en V. van Aalst, 'The Proskynetarion of Hernen Castle', *Eastern Christian Art* 2 (2005), 83-92
112. 'The Wall Paintings in the Church of Mar Elian at Homs: A 'Restoration Project' of a nineteenth-Century Palestinian Painter', *Eastern Christian Art* 2 (2005), 149-166
113. en N. Hérou, 'Kaftun. The Wall Paintings', *Polish Archaeology in the Mediterranean* 16 (2005), 453-458
114. 'The Decoration of the Chapel of the Prophet Elijah in Ma'arrat Saydnaya', in: A. Schmidt en S. Westphalen (red.), *Christlichen Wandmalereien in Syrien, Wiesbaden 2005*, 28-155
115. 'Proskynetaria from Jerusalem. Souvenirs of a pilgrimage to the Holy Land', *Series Byzantina* 3 (2005), 9-34

Innemée, K.C.

116. 'A Newly Discovered Mural Painting in Deir al-Surian', *Eastern Christian Art* 1 (2004), 61-66
117. 'The Wall-Paintings of Deir Anba Bishoi (Red Monastery) Near Sohag', in: M. Immerzeel en J. van der Vliet (red.), *Coptic Studies on the Threshold of a New Millennium. Proceedings of the seventh International Congress of Coptic Studies, Leiden, 27 August - 2 September 2000*, Leuven 2004, 1321-1325
118. 'Excavations at the site of Deir al-Baramus 2002-2005', *Bulletin de la Société d'Archéologie Copte* XLIV (2006), 55-68
119. 'Coptic Art, Progress in research and Conservation Projects 2000-2004', in: A. Boud'hors en D. Vaillancourt (red.), *Huitième congrès international d'études coptes (Paris 2004) I. Bilans et perspectives 2000-2004*, Parijs 2006, 251-259
120. 'Deiral-Surian (Egypt)- Conservation, restoration, reconstruction, daily use: how far should we go?', in: E. Jeffreys (red.), *Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies, London 21-26 August 2006, Vol. II, Abstracts of Panel Papers*, Aldershot 2006, 304-305
121. 'Veneration of Portraits, Icons and Relics in Christian Egypt', *Visual Resources* 19 (2003), 57-66.

Loon, G.J.M. van

122. 'Abraham, Isaac and Jacob in Paradise in Coptic Wall Painting', *Visual Resources* 19 (2003), 67-79
123. 'The Meeting of Abraham and Melchizedek and the Communion of the Apostles', in: M. Immerzeel en J. van der Vliet (red.), *Coptic Studies on the Threshold of a New Millennium II. Proceedings of the Seventh International Congress of Coptic Studies, Leiden, 27 August - 2 September 2000.*, Leuven 2004, 1373-1392
124. en A. Delattre, 'Lafrise des saints de l'église rupestre de Deir Abou Hennis', *Eastern Christian Art* 1 (2004), 89-112
125. en A. Delattre, 'Lafrise des saints de l'église rupestre de Deir Abou Hennis. Correction et Addition', *Eastern Christian Art* 2 (2005), 167-167
126. 'A note to the provenance of the panel of "Brother George the Scribe"', *Eastern Christian Art* 2 (2005), 37-38.
127. en A. Delattre, 'Le cycle de l'enfance du Christ dans l'église rupestre de Saint-jean-Baptiste a Deir Abou hennis', in: A. Boud'hors, J. Gascou en D. Vaillancourt (red.), *Études Coptes IX – Onzième Journée d'Études - Strasbourg 12-14 juin 2003*, Parijs 2006, 119-134
128. 'The Virgin Mary and the Midwife Salomé: the so-called Nativity-scene in Chapel LI in the Monastery of Apa Apollo in Bawit', *Eastern Christian Art* 3 (2007), 81-103

Spatharakis, Ioannis

129. en A.A.T. van den Brink, A. Verweij, 'A cycle of St. Mamas in a Cretan church', *Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik* 53 (2003), 229-238

Zohar, Diklah,

130. 'Mosaic Artists in the Byzantine East; Towards a New Definition of Workshop Construction', *Eastern Christian Art* 3 (2006), 143-152

Boekverluchting

Spatharakis, Ioannis

131. en G. Bartholf, 'An eleventh century illuminated manuscript on Amorgos', *Byzantinische Zeitschrift* 96 (2003), 217-221
132. *The illustrations of the Cynegetica in Venice: Codex Marcianus Graecus Z 139*, Leiden 2004
133. *The pictorial cycles of the Akathistos Hymn for the Virgin*, Leiden 2005

Kunstnijverheid, Aardewerk en glas

Teske, Jef

134. 'Glas uit de Orient', *Vormen uit vuur* 196 (2006), 9-45

Textiel

Gerritsen, W.P.

135. en K.C. Innemée, 'On the necessity of dress. Should a hermit wear clothes?', *Khil'a* 1 (2006), 69-78
136. 'Excavations at Deir al-Baramus 2002-2005', *Bulletin de la Société d'Archéologie Copte* XLV (2006), 50-78

Overig (kunstnijverheid)

Immerzeel, M.

137. en B. Snelders, 'The Thirteenth-century Flabellum from Deir al-surian in the Musée Royal de Mariemont (Morlanwelz, Belgium)', *Eastern Christian Art* 1 (2004), 113-140

Numismatiek

Boezelijn, L.

138. 'Onbekend maakt onbemind - Munten in de wereld van de Islam 28', *De beeldenaar* 27 (2003), 13-19

Overig (algemeen)

Immerzeel, M.

139. 'A day at the sarcophagus workshop', *Visual-resources* 19 (2003), 43-55
140. 'Hemelse cavalerie', *Madoc* 18 (2004), 97-106

Italië

Bronnen en kunsttheorie

Jong, Jan de

141. 'Describing Pictures vs. Depicting Descriptions', *Visual Resources* 19 (2003), 253-257
142. 'Word Processing in the Italian Renaissance: Action and Reaction with Pen and Paintbrush', *Visual Resources* 19 (2003), 259-281

Weddigen, T.

143. 'Zur Funktiongeschichte', in: T. Weddigen, S. de Blaauw en B. Kempers (red.), *Functions and decorations: art and ritual at the Vatican Palace in the Middle Ages and the Renaissance*, Turnhout 2003, 9-25

Zwijnenberg, Robert

144. en C. Farago (red.), *Compelling visuality: the work of art in and out of history*, Minneapolis-London 2003
145. 'Why did Alberti not illustrate his *De Pictura*?', in: S. Gersh en B. Roest (red.), *Medieval and Renaissance humanism: rethoric, representation and reform*, Leiden 2003, 167-184
146. 'Leonardo's notebooks: the encounter of mind and hand', in: P. C. Marani (red.), *L'opera grafica e la fortuna critica di Leonardo da Vinci: atti del convegno internazionale, Parigi, Musée du Louvre, 16 - 17 maggio 2003*, Florence 2006, 87-99

Kunst en maatschappij

Gosman, M.

147. 'Imagining the necessary: Italian artists and the road to fame in late medieval and early modern times', in: L. Nauta (red.), *Imagination in the later Middle Ages and early modern times*, Leuven 2004, 115-134

Jong, Jan de

148. 'De triomftocht van Karel V in Rome', *Spiegel Historiae* 41 (2006) nr. 5, 20-24

Kessel, E.J.M. van

149. "'Een barbaarse toestand': paus Alexander VI als mecenas', *Amore Romae* 8 (2005), 5-22

Paardekooper, Ludwin

150. 'De schilder Giovanni di Pietro, een spookachtige kunstenaarspersoonlijkheid uit de vijftiende eeuw', *Incontri* 18 (2003), 125-140

Scholten, F.T.

151. 'Giambologna: Florence and Vienna', *The Burlington magazine* 148 (2006), 712-715

Veen, Henk Th. van

152. *Cosimo I de' Medici and his self-representation in Florentine art and culture*, New York 2006 (Vert. van: *Cosimo I de' Medici, vorst en republikein: een studie naar het heersersimago van de eerste groothertog van Toscane (1537-1574)*, Amsterdam-Leuven 1998)

Beeldhouwkunst

Blaauw, Sible de

153. 'Das 'opus mirabile' des Kardinals Quiñones in Santa Croce in Gerusalemme zwischen Memoria und Liturgie', in: A. Karsten en Ph. Zitzlsperger (red.), *Tod und Verklärung: Grabmalskulptur in der frühen Neuzeit*, Keulen/Weimar/Wenen 2004, 137-155

Kempers, B.

154. 'Die Erfindung eines Monuments. Michelangelo und die Metamorphosen des Juliusgrabmals', in: H. Bredekamp, V. Reinhardt, A. Karsten en P. Zitzlsperger (red.), *Totenkult und Wille zur Macht. Die unruhigen Ruhestätten der Päpste in St. Peter*, Darmstadt 2004, 41-59

Koomen, Arjan de

155. 'Spreekende beelden', *Kunstschrift* 50 (2006) nr. 4, 16-21

Verber, Monique

156. 'Een Michelangelo in het Rijksmuseum?', *Bulletin van het Rijksmuseum* 52 (2004), 115-129

Schilderkunst (incl. mozaïek en glas-in-lood)

Aikema, Bernard

157. 'La Cappella d'oro di San Zaccaria: arte, religione e politica nella Venezia del doge Foscari', *Arte veneta* 57 (2003), 23-43

158. 'Venetian painting and sculpture of the Cinquecento and classical culture', in: M. Gregori (red.), *In the light of Apollo: Italian Renaissance and Greece*, Cinisello Balsamo 2003 – 2004, 507-510
159. 'Tiziano: genio in bottega', *Studi tizianeschi* 4 (2006), 11-15
160. 'Dürer in Italy: Rome', *The Burlington Magazine* 149 (2007), 648-649

Baert, Barbara

161. 'The wall paintings in the campanile of the church of S. Nicola in Lanciano (c. 1300-1400)', in: M. Hageman en M. Mostert, *Reading Images and Texts: Medieval Images and Texts as Forms of Communication. Papers from the Third Utrecht Symposium on Medieval Literacy, 7-9 December 2000*, Turnhout 2005, 311-365

Bloemsma, Hans

162. en H.N.B. Ridderbos, 'Gates to Heaven, Gates to the Soul', in: N.H. Petersen, N. Bell en C. Clüver (red.), *Signs of Change: Transformations of Christian Traditions and Their Representation in the Arts, 1000-2000*, Kopenhagen 2003, 373- 393
163. *Bellissimi favellatori. De verhalende schilderkunst van het Duecento en de stil novo*, dissertatie Groningen (Rijksuniversiteit Groningen) 2006

Hazelzet, Korine

164. 'Een ware devotie', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 6, 43-46

Hermens, E.

165. en J. Dik, R. Peschar en H. Schenk, 'Early production recipes for lead antimonite yellow in Italian art', *Archaeometry* 47 (2005) nr. 3, 593-608
166. en S. Weerdenburg, 'Prints and paintings. A note on the use of Andrea's Mantegna's Entombement print', *Art Matters* 2 (2005), 109-116

Israëls, Machtelt

167. 'Sassetta, Fra Angelico and their patrons at S. Domenico, Cortona', *Burlington Magazine* 145 (2003), 760-776
168. *Sassetta's Madonna della Neve. An Image of Patronage*, dissertatie Amsterdam (Universiteit van Amsterdam) 2003
169. *Sassetta's Madonna della Neve: An Image of Patronage*, Leiden 2003
170. 'Altars on the street: the wool guild, the Carmelites, and the feast of Corpus Domini in Siena (1356-1456)', *Renaissance Studies* 20 (2006), 180-200

Jongh, E. de

171. 'De conceptie van het oor', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 6, 24-33

Jong, Jan de

172. 'The Painted Decoration of the Sala Regia: Intention and Reception, in: T. Weddigen, S. de Blaauw en B. Kempers (red.), *Functions and Decorations: Art and Ritual at the Vatican Palace in the Middle Ages and the Renaissance*, Turnhout 2003, 153-168
173. 'De schilderijen van de Sala Regia in het Vaticaan: bewonderd, bekritiseerd en aan het zicht onttrokken', *Amore romae* 8 (2005), 23-39
174. 'History painting at the Farnese court: Giorgio Vasari, Francesco Salviati and Taddeo Zuccaro', in: H. Th. van Veen (red.), *The translation of Raphael's Roman style*, Leuven 2007, 69-79

Kempers, B.

175. 'Ritual and its images. Paris de Grassis, Raphael and the <signatures> in the Vatican Stanze', in: T. Weddigen, S. de Blaauw en B. Kempers (red.), *Functions and Decorations: Art and Ritual at the Vatican Palace in the Middle Ages and the Renaissance*, Turnhout 2003, 71-93
176. 'The Pope's two bodies. Julius II, Raphael and Saint Luke's Virgin of Santa Maria del Popolo', in: E. Thuno en G. Wolf (red.), *The Miraculous Image in the Late Middle Ages and Renaissance*, München 2004, 189-213

Klerck, Bram de

177. 'Een oude meester en een wonderkind - Masolino en Masaccio in de Brancaccikapel', *Kunstschrift* 50 (2006) nr. 5, 4-11
178. 'Maria Immacolata', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 6, 16-23

Kwakkelstein, Michael W.

179. 'The meaning of the Luigi Galland terracotta attributed to Leonardo reconsidered', *Raccolta Vinciana* 30 (2003), 133-146
180. 'The use of sculptural models by the Master of the Pala Sforzesca', *Raccolta Vinciana* 30 (2003), 147-178
181. 'Perugino in Verrocchio's workshop: the transmission of an antique striding stance', *Paragone* 651-653 (2004), 47-61
182. (red.), tent. cat., *Michelangelo: de hand van een genie*, Haarlem (Teylers Museum Haarlem) 2005
183. 'The development of the figure study in the early work of Raphael', in: H. Th. van Veen (red.), *The translation of Raphael's Roman style*, Leuven 2007, 21-33

Meijer, Bert W.

184. "'Un motif essentiel': l'arco di rocce', in: M.L. Chappell en M. Di. Giampaolo (red.), *Arte collezionismo conservazione. Scritti in onore di Marco Chiarini*, Florence 2004, 255-264

Raimond-Waarts, Loes L.

185. 'Kardinaal Raffaele Riario zoekt genezing in het Baden', *Amore Romae* 7 (2005), 27-50

Rietveld, L.C.J.

186. 'Orpheus bij Poliziano en Mantegna. Problemen bij het zoeken naar verbanden tussen literatuur en beeldende kunst', *Amore Romae* 7 (2005), 5-26

Ridderbos, H.N.B.

187. 'Mythic-religious-esthetic, Experiencing Bellini's 'Brera-Pietà'', in: M.M.H. Bax, B.P. van Heusden en W. Wildgen (red.), *Semiotic Evolution and the Dynamics of Culture, European Semiotics: Language, Cognition, and Culture*, vol. 5, Bern/Berlijn/Brussel 2004, 231-246

Rutgers, L.V.

188. 'Het mysterie van de catacomben', *Lampas* 36 (2003), 226-238
189. en A.F.M de Jong, K. van der Borg, I. Poole, 'Christian Catacombs of Rome Inspired by Jewish Archetypes', *Nature* 436 (2005), 339-339
190. en K. van der Borg, A.F.M. de Jong, 'Radiocarbon dates from the catacombs of St. Callixtus in Rome', *Radiocarbon* 47 (2005), 395-400

Schmidt, V.M.

191. 'Gli stendardi processionali su tavola nelle Marche del Quattrocento', in: A. De Marchi, P.L. Falaschi (red.), *I da Varano e le arti. Atti del convegno internazionale, Camerino, Palazzo Ducale, 4-6 ottobre 2001*, vol. 2, Ripatransone 2003, 551-578
192. 'Tipologie e funzioni della pittura senese su tavola', in: A. Bagnoli, R. Bartalini, L. Bellosi, M. Laclotte en C. Balsamo (red.), *Duccio. Siena fra tradizione bizantina e mondo gotico*, Milan 2003, 531-569
193. 'Virgin and Child enthroned, with two angels?', in: L.B. Kanter en P. Palladino (red.), *Fra Angelico*, New Haven en London 2005, 48-50
194. *Painted Piety: Panel Paintings for Personal Devotion in Tuscany, 1250-1400*, Florence 2005
195. 'De gebroeders Van Limburg en de Italiaanse kunst', in: R. Dückers en P. Roelofs (red.), tent. cat., *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Gent – Amsterdam 2005, 178-189, ook verschenen in het Engels en Duits
196. 'Leggenda della Vera Croce, storie dell'infanzia di Cristo e della morte della Vergine, santi (1410)', in: V. Pace (red.), *San Nicola da Tolentino nell'arte. Corpus iconografico, I. Dalle origini al Concilio di Trento*, Biblioteca Egidiana, Convento San Nicola, Tolentino 2005, 251-252
197. 'San Nicola da Tolentino (1450-1460 circa)', in: V. Pace (red.), *San Nicola da Tolentino nell'arte. Corpus iconografico, I. Dalle origini al Concilio di Trento*, Biblioteca Egidiana, Convento San Nicola, Tolentino 2005, 277-278

198. ‘San Nicola da Tolentino salva un uomo ingiustamente imiccato (1450-1460 circa)’, in: V. Pace (red.), *San Nicola da Tolentino nell’arte. Corpus iconografico, I. Dalle origini al Concilio di Trento, Biblioteca Egidiana, Convento San Nicola*, Tolentino 2005, 278-279
199. ‘Madonna in trono col Bambino e Angeli, fra un santo vescovo e i santi Nicola da Tolentino, Bartolomeo apostolo e Chiara da Montefalco’, in: V. Pace (red.), *San Nicola da Tolentino nell’arte. Corpus iconografico, I. Dalle origini al Concilio di Trento, Biblioteca Egidiana, Convento San Nicola*, Tolentino 2005, 279
200. ‘La Santa con i fiori. Sul polittico di Ambrogio Lorenzetti dalla chiesa di Santa Petronilla’, *Prospettiva* 2005, 88-94
201. ‘Tavole dipinte. Tipologie, destinazioni e funzioni (secoli XII-XIV)’, in: P. Piva (red.), *L’arte medievale nel contesto: iconografia, funzioni, tecniche*, Milaan 2005, 156-195

Veen, Henk Th. van

202. (red.), *The translation of Raphael’s Roman style*, Leuven 2007
203. ‘True Universal Art: the Florentine Answer to the Roman Raphaelsesque Mode’, in: H.Th. Van Veen (red.), *The translation of Raphael’s Roman style*, Leuven 2007, 105-118

Vries, A. de

204. *Schilderkunst in Florence tussen 1400 en 1430. Een onderzoek naar stijl en stilistische vernieuwing*, dissertatie Leiden (universiteit Leiden) 2004
205. ‘A velvet revolution: Fra Angelico’s high altarpiece for San Domenico in Fiesole’, in: L. Kanter en P. Palladino (red.), *Fra Angelico*, New Haven en Londen 2005, 58-64
206. ‘Mariotto di Nardo and Guido di Tommaso del Palagio: the chapel of St Jerome at S. Michele Visdomini in Florence and the triptych in Pesaro’, *Mitteilungen des Kunsthistorischen Institutes in Florenz* 50 (2006), 1-24
207. ‘Lazarus revived. On the original location of a fresco by Gherardo Starnina’, *Source. Notes in the History of Art* 26 (2006), 1-4
208. ‘L’Incoronazione della Vergine per l’altare maggiore di S. Maria degli Angeli a Firenze. Iconografia e funzione’, in: A. Tartuferi en D. Parenti (red.), *Lorenzo Monaco. Dalla tradizione giottesca al Rinascimento*, Florence 2006, 38-42

Weddigen, T.

209. *Raffaels Papageienzimmer: Ritual, Raumfunktion und Dekoration im Vatikanpalast der Renaissance*, dissertatie Berlijn (technische universiteit Berlijn) 2006
210. ‘“Pittura ama Disegno”: zur Beziehung zwischen Malerei und Zeichenkunst’, in: M. Brunner (red.), *Venezianische Malerei von 1500 bis 1800: Kontur oder Kolorit?*, Engen 2003, 25-34

Zwijnenberg, Robert

211. ‘‘Ogni pittore dipinge sé’’: on Leonardo da Vinci’s ‘Saint John the Baptist’’, in: F. Egmond en R. Zwijnenberg (red.), *Bodily extremities: preoccupations with the human body in early modern European culture*, Aldershot 2003, 48-67
212. ‘Presence and absence: on Leonardo da Vinci’s ‘Saint John the Baptist’’, in: C.J. Farago en R. Zwijnenberg, *Compelling visuality: the work of art in and out of history*, Minneapolis-London 2003, 112-131
213. ‘Ogni pittore dipinge sé: on Leonardo da Vinci’s Saint John the Baptist’’, in: R. Suntrup (red.), *Self-Fashioning*, Frankfurt 2003, 189-208

Boekverluchting

Vink, Ester

214. ‘Was Charles d’Anjou Brunetto Latini’s biaux dous amis?: de openingsminiaturen van Li livres dou tresor nader bekeken’, in: J.C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 315-341

Tekenkunst

Kwakkelstein, Michael W.

215. ‘New copies by Leonardo after Pollaiuolo and Verrocchio and his use of an écorché model’, *Apollo* 159 (2004), 21-29

Liebergen, L.C.B.M. van

216. ‘Uit het schetsboek van Michelangelo’, *Spiegel historiael* 40 (2005) nr. 9, 379-381

Luijten, Ger

217. ‘Rafael en Barocci: de papieren geschiedenis van een losse toets’, *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 3, 16-25

Prentkunst

Sman, Gert Jan van der

218. en C. Karpinski, ‘Note de lecture - Le Siècle de Titien, gravures vénitiennes de la Renaissance’, *Revue de l’art* 152 (2006), 65-72

Kunstnijverheid

Algemeen

Blaauw, Sible de

219. en T. Weddigen, B. Kempers (red.), *Functions and decorations: art and ritual at the Vatican Palace in the Middle Ages and the Renaissance*, Turnhout 2003

Waarts, Loes L.

220. 'The so-called 'Bathroom of Pope Alexander VI'', in: T. Weddigen, S.L. de Blaauw en B. Kempers, (red.), *Functions and Decorations: Art and Ritual at the Vatican Palace in the Middle Ages and the Renaissance*, Turnhout 2003, 47-56

Weddigen, T.

221. en S.L. de Blaauw, B. Kempers, (red.), *Functions and Decorations: Art and Ritual at the Vatican Palace in the Middle Ages and the Renaissance*, Turnhout 2003

Overig (algemeen)

Blaauw, Sible de

222. 'Immagini di liturgia: Sisto V, la tradizione liturgica dei papi e le antiche basiliche di Roma', *Römisches Jahrbuch der Bibliotheca Hertziana* 33.1999/2000 (2003), 259-302
223. 'Innovazioni nello spazio di culto fra basso Medioevo e Cinquecento: la perdita dell'orientamento liturgico e la liberazione della navata', in: J. Stabenow (red.), *Lo spazio e il culto: relazioni tra edificio ecclesiale e uso liturgico dal XV al XVI secolo*, Venetië 2006, 25-51

Falkenburg, R.L.

224. 'Speculative imagery in Petrarch's Von der Artzney bayder Glueck (1532)', in: K.A.E. Enenkel en J. Papy (red.), *Petrarch and His Readers in the Renaissance*, Leiden 2006, 171-191

Gosman, M.

225. 'Zentralismus als ein Friedensmodell in der *Storia d'Italia* des Francesco Guicciardini', in: N. Miedema en R. Suntrup (red.), *Literatur – Geschichte – Literaturgeschichte. Beiträge zur mediävistischen Literaturwissenschaft. Festschrift für Volker Honemann zum 60. Geburtstag*, Frankfurt am Main 2003, 607-523

Schraven, M.

226. *Festive Funerals, Funeral 'Apparati' in Early Modern Italy, Particularly Rome*, dissertatie Groningen (Universiteit Groningen), 2006
227. 'Majesty and mortality: attitudes towards the corpse in papal funeral ceremonies', in: A. Hopkins en M. Wyke (red.), *Roman bodies: antiquity to the eighteenth century*, London 2005, 143-154

Nederlanden

Algemeen

Blockmans, W.

228. en H. Pleij (red), *Nederland van prehistorie tot Beeldenstorm*, Amsterdam 2007
229. en P. Hoppenbrouwers, *Introduction to medieval Europe 300-1550*, London 2004 (vert. van: *Eeuwen des onderscheids: een geschiedenis van middeleeuwen*, Amsterdam 2002)

Bueren, Truus van

230. en B. Biemans, 'A veritable treasure trove: the memorial book of St. Nicholas's convent in Utrecht and its art donations', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 249-265
231. en O. Oexle, 'Die Darstellung der Sukzession: über Sukzessionsbilder und ihren Kontext', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 55-77
232. 'Care for the here and hereafter: a multitude of possibilities', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 13-34
233. 'The art treasures of the Haarlem convent of St. John: objects of desire to a protestant town', in: J. A. Mol, K. Militzer en H. J. Nicholson (red.), *The military orders and the reformation: choices, state building, and the weight of tradition*, Hilversum 2006, 209-235
234. *Memorieboeken en de zorg voor het hier en het hiernamaals. Met voorbeelden uit norbertijnse kloosters*, Dronten 2006

Chavannes-Mazel, C.A.

235. 'Pilatus verbeeld', *Interpretatie* 14 (2006), 15-19
236. 'Jozef en de geschenken van de drie koningen', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 77-90

Daalen, Catharina van

237. 'Preparations and Materials: Methods of Compositional Transfer', in: H.Verougstraete en J. Couvert (red.), *La peinture ancienne et ses procédés: copies, répliques, pastiches*, Leuven 2006, 212-217

K. Emmens

238. (red.), *De Oude Calixtuskerk te Groenlo: tussen Utrecht en Münster*, Utrecht 2005

Haveman, Mariëtte

239. (red.), *Ateliergeheimen. Over de werkplaats van de Nederlandse kunstenaar vanaf 1200 tot heden*, Lochem-Amsterdam 2006

Hellemans, Babette

240. 'Het begin en het einde van Nederland. Het Bonnefantenmuseum in Maastricht', *Madoc* 17 (2003), 95-103

Jong, Jan de

241. (red.), *Virtus: virtuositeit en kunstliefhebbers in de Nederlanden, 1500-1700*, Zwolle 2004

Koldeweij, Jos

242. en G.W.C. van Wezel (red.), *De Onze-Lieve-Vrouwekerk en de grafkapel voor Oranje Nassau te Breda*, Zwolle 2003
243. 'Brabant groeit naar macht (1106-1261). De trage komst van de gotiek', in: R. van Uytven [etc.] (red.), *Geschiedenis van Brabant, van het hertogdom tot heden*, Zwolle 2004, 91-101, ook in het Frans verschenen
244. 'De Brabantse leeuw sluimert (1356-1430): De ontwikkeling van de gotische kunsten', in: R. van Uytven [etc.] (red.), *Geschiedenis van Brabant, van het hertogdom tot heden*, Zwolle 2004, 197-211, ook in het Frans verschenen
245. 'Een dualistisch maar machtig hertogdom (1261-1356): De beeldende kunsten en de architectuur', in: R. van Uytven [etc.] (red.), *Geschiedenis van Brabant, van het hertogdom tot heden*, Zwolle 2004, 147-155, ook in het Frans verschenen
246. en R. van Uytven [etc.] (red.), *Geschiedenis van Brabant, van het hertogdom tot heden*, Zwolle 2004, ook in het Frans verschenen

Kroesen, J.E.A.

247. 'Heilige graven in Groningen?: over paasspelen, pelgrims en mysterieuze wandnissen', *Groninger kerken* 23 (2006), 97-107

Kruijf, Anique C. de

248. 'Gods mirakel machmen sien', *Jaarboek Amstelodamum* 98 (2006), 49-83

Pleij, Herman

249. 'Zoete kindje en een pantoffelheld. Laatmiddeleeuwse literaire kerstvoorstellingen' in: S. J. Noorda, C. Oele, en I. Bossuyt (red.), *Er is een kindeke ... De geboorte van Jezus in de Nederlandse en Vlaamse cultuur*, Amsterdam 2004, 67-90

Stinner, Johannes

250. en K-H. Tekath (red.), *Het hertogdom Gelre: geschiedenis, kunst en cultuur tussen Maas, Rijn en IJssel*, Utrecht 2003

Bronnen en kunsttheorie

Aelst, J.J. van

251. 'De weg tot de volmaaktheid in het lijden. Het leven van de dominicaan Henricus Suso', *Herademing* 12 (2004), 37-40
252. 'Bitter as Myrrh: Gerard Zerbolt's Meditation on the Passion of Christ', in: N. Staubach (red.), *Kirchenreform von unten. Gerhard Zerbolt von Zutphen und die Brüder vom gemeinsamen Leben*, Frankfurt 2004, 306-323

Biemans, Jos A.A.M.

253. 'Codicologische beschrijving van het Kattendijke-handschrift', in: J.A.A.M. Biemans [etc.] (red.), *Johan Huyssen van Kattendijke-kroniek. Die historie of die cronicke van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant endevan den Stichte van Utrecht*, Den Haag 2005, lxi- xc

Brandhorst, Hans

254. en J. van den Berg, P. van Huisstede, 'Image and word: systematic research into the relations between image and word in Dutch culture (1500-1800)', in: A. Bolvig en P. Lindley (red.), *Medieval Text and Cultures of Northern Europe*, Turnhout 2003, 107-129

Brinkman, Herman

- 255 'De Brugse pelgrims in het Gruuthuse-handschrift', in: J.B. Oosterman (red.), *Stad van koopmanschap en vrede*, Leuven 2003, 9-39

Gerritsen-Geywitz, Gisela

256. 'Die Chorbücher des Utrechter Marienkapitels aus kodikologischer Sicht', *Tijdschrift van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis* 53 (2003), 277-312

Janse, Antheun

257. 'De Kattendijke-kroniek als historiografische bron', in: J.A.A.M Biemans [etc.] (red.), *Johan Huyssen van Kattendijke-kroniek. Die historie of die cronicke van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant endevan den Stichte van Utrecht*, Den Haag 2005, cxx-cxxxvii

Krul, W.E.

258. 'Realism, Renaissance and Nationalism', in: H.N.B. Ridderbos, A. van Buren, H. Th. van Veen (red.), *Early Netherlandish Paintings, Rediscovery, Reception and Research*, Amsterdam 2005, 252-289

Pieters, J.M.G.

259. 'Maaslandse kunst in het Oude Rusland: een literatuuronderzoek', *Maasgouw* 122 (2003), 82-87

Velden, Hugo van der

260. "'Huizinga en Van Eyck. De Herfsttij bezien door de bril van Jeremia'", *De Gids* 168 (2005) nr. 2, 141-151

Kunst en maatschappij

Bijsterveld, Arnoud-Jan A.

261. 'Do ut des: gift giving, memoria, and conflict management in the medieval Low Countries', *Middeleeuwse studies en bronnen*, Hilversum 2007
262. 'Eewig leven, eeuwige roem: schenkers en stichters vereeuwigd', in: L. van Liebergen en W. Prins (red.), tent. cat., *Deftige devotie*, Uden (Museum voor Religieuze Kunst) 2003, 20-27

Blockmans, W.

263. 'Politische Propaganda und Selbstdarstellung Kaiser Karls V', in: U. Zellmann, A. Lehmann-Benz en U. Küsters (red.), "*Wider den Müssigang*".....*Niederländisches Mittelalter in Spiegl von Kunst, Kult und Politik*, Düsseldorf 2004, 39-52
264. 'Mechelen: het Hof van Kamerijk en het Hof van Savoye: 57 jaar hoofdstad van de Nederlanden', in: W. Blockmans en H. Pleij (red.), *Nederland van prehistorie tot Beeldenstorm*, Amsterdam 2007, 410-421

Brink, Peter van den

265. 'Hieronymus Bosch as model provider for a copyright free market', in: H. Verougstraete en R. Van Schoute (red.), *Jérôme Bosch et son entourage et autre études*, Leuven 2003, 84-101

Cools, C.H.L.I.

266. 'Iconoclasm in the Low Countries', *Roundabout* 154 (2003), 20-21

Damen, M.J.M.

267. 'Het hof van Holland in de late middeleeuwen', *Holland* 35 (2003), 1-8
268. 'Corrupt of hoofs gedrag? Geschenken en het politieke netwerk van een laatmiddeleeuwse Hollandse stad', *Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis* 2 (2005), 68-94
269. 'Vorstellijke vensters. Glasraamschenkingen als instrument van devotie, memorie en representatie (1419-1519)', *Jaarboek voor Middeleeuwse Geschiedenis* 8 (2005), 140-200
270. 'Heraldiek en politiek. Bourgondische glazen in de Oude Kerk van Amsterdam', *Amstelodamum* 92 (2005), 3-16
271. 'Memorie en mecenaat. Glas-in-lood als vorstelijkgeschenk, 1425-1530', *Spiegel Historiae* 40 (2005) nr. 10, 440-445
272. 'Memorie en propaganda. De glazen verbeelding van Filips de Schone in de Nederlanden', in: P. Vandenbroeck en M.A. Zalama (red.), tent. cat., *Filips de Schone. De schoonheid en de waanzin*, Brugge [etc.] 2006, 165-184, ook in het Spaans verschenen

Dijck, G.C.M. van

273. 'Priesterkinderen rondom Jheronimus', *De Brabantse leeuw* 52 (2003) nr. 3, 134-141
274. 'Jheronimus Bosch van moeders- zijde', *De Brabantse leeuw* 54 (2005) nr. 1, 44-51

Helmus, Liesbeth M.

275. 'Journeymen and servants. Sixteenth-century employment contracts with painters from the Netherlands', in: M. Faries (red.), *Making and marketing. Studies of the painting process in fifteenth- and sixteenth-century Netherlandish workshops*, Turnhout 2006, 201-210

Koldewey, Jos

276. 'Het hart van de Bourgondische en Habsburgse Nederlanden (1430-1531): Triomf van de Brabantse kunstenaars', in: R. van Uytven [etc.] (red.), *Geschiedenis van Brabant, van het hertogdom tot heden*, Zwolle 2004, 268-287, ook in het Frans verschenen

Lemmens, Gerard

277. 'De stad Nijmegen in de jeugdijaren van de gebroeders Van Limburg, 1380-1400', in: R. Dückers en P. Roelofs (red.), tent. cat., *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof (1400-1416)*, Nijmegen (Museum het Valkhof) 2005, 29-34, ook in het Engels en Duits verschenen

Martens, Maximiliaan P. J.

278. 'Patronage', in: H.N.B. Ridderbos, A. van Buren en H. Th. van Veen (red.), *Early Netherlandish paintings: rediscovery, reception and research*, Amsterdam 2005, 344-377
279. 'Some reflections on the social function of diptychs', in: R. Spronk en J. O. Hand (red.), tent. cat., *Essays in context: unfolding the Netherlandish diptych*, Cambridge (Harvard University Art Museums), New Haven 2006, 74-91
280. en N. Peeters, 'Masters and servants: assistants in Antwerp artists' workshops (1453 - 1579); a statistical approach to workshop size and labor division', in: H. Verougstraete en J. Couvert (red.), *La peinture ancienne et ses procédés: copies, répliques, pastiches*, Leuven 2006, 115-120
281. en N. Peeters, 'Artists by numbers. Quantifying Artist's Trades in 16th century Antwerp', in: M. Faries (red.), *Making and marketing: studies of the painting process in fifteenth- and sixteenth-century Netherlandish workshops*, Turnhout 2006, 211-222
282. en N. Peeters, 'Piety and splendor: the art collection of Antwerp burgomaster Adriaan Hertsen', in: A. Golahny (red.), *In his milieu: essays on Netherlandish art in memory of John Michael Montias*, Amsterdam 2006, 347-374
283. en N. Peeters, 'Paintings in Antwerp houses (1532 - 1567)', in: N. De Marchi (red.), *Mapping markets for paintings in Europe, 1450 - 1750*, Turnhout 2006, 35-51

Niessen, Willy

284. en P. Roelofs, M. van Veen-Liefrink, 'De gebroeders Van Limburg tussen Nijmegen, Bourges en Parijs', in: R. Dückers en P. Roelofs, (red.), *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Amsterdam-Gent 2005, 13-27, ook in het Engels en Duits verschenen

Ploeg, C.P.J. van der

285. 'Representatieve aspecten van het raadhuis in de Nederlanden', in: J-C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Representatie, Kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst*, Nijmegen 2004, 217-241

Reesinck, Bert

286. 'Het raadsel van Duc de Berry', *Spiegel historiael* 38 (2003) nr. 2, 56-63

Vanderjagt, Arjo

287. 'The Princely Culture of the Valois Dukes of Burgundy', in: M. Gosman, A. MacDonald en A. Vanderjagt (red.), *Princes and Princely Culture, 1450-1650*, vol. 1, Leiden 2003, 51-80

Vink, Ester

288. *Breda en de Nassaus: 1404-2004: ter herdenking aan zeshonderd jaar Nassaus in Breda*, Breda 2004

Wijsman, Hanno.W.

289. 'Patterns in Patronage. Distinction and Imitation in the Patronage of Painted Art by Burgundian Courtiers in the Fifteenth and Early Sixteenth Century', in: S. Gunn en A. Janse (red.), *The Court as a Stage. England and the Low Countries in the Later Middle Ages*, Woodbridge 2006, 53-69
290. 'Vast in Gent. De vorming van een jonge Bourgondische prins', in: H. Wijsman, B. Bousmanne en S. Thieffry (red), tent. cat., *Filips de Schone (1478-1506). Schatten van de laatste hertog van Bourgondië*, Brussel (Nassaukapel, Koninklijke Bibliotheek van België) 2006, 21-28

Beeldhouwkunst

Alma, Redmer

291. 'Portretzerken in Groningen', *Groninger Kerken* 22 (2005), 105-108, 117-120

Binnenbeke, Emile van

292. 'A majestic showpiece: Willem van Tetrode and the *studiolo* of the count Pitigliano', in: F. Scholten [etc.] (red.), *Willem van Tetrode, sculptor (c. 1525-1580): Guglielmo Fiammingo scultore*, Amsterdam [etc.] (Rijksmuseum Amsterdam), Zwolle 2003, 78-90

Brink, Eddy van den

293. 'De levensboom van Bernward. Een christelijke versie van de zuilen van Marcus Aurelius en Traianus in Rome', *Interpretatie* (2007), 25-27

Deijl-Stam, Elleke Makkes van der

294. 'Grafzerken in de Goutumer Agneskerk', *Keppelstok* 75 (2007), 4-15

Dijkman, Willem H.M.N.

295. 'The Merovingian cemetery of Borgharen (Maastricht) and an early Frank named BOBO', in: E. Taayke, J.H. Looijenga, O.H. Harsema en H.R. Reinders (red.), *Essays on the early Franks*, Groningen 2003, 212-230

Graas, T.G.M.

296. en H.A. Tummers, 'Grafzerken', in: G.W.C. van Wezel en A. M. Koldewij (red.), *De Onze-Lieve-Vrouwekerk en de grafkapel voor Oranje-Nassau te Breda*, Zwolle 2003, 191-203

Hartog, E. den

297. *De weg naar het paradijs. Romaans Maastricht in beeld*, Maastricht 2003
298. 'Geertruid op de berg. De oudste stenen kerk van Geertruidenberg', *Brabants heem* 55 (2003), 69-77
299. en G. van Tussenbroek, 'De oudste kerken van Holland. Van kerstening tot 1300', *Bulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 103 (2004) nr. 1-2, 48
300. 'Spätromanische Skulpturen aus dem Rheinland in den Niederlanden', *Bonner Jahrbücher* 2001 201 (2004), 283-298
301. 'Zu einigen spätromanischen Kapitellen in den nördlichen Niederlanden', in: U.M. Bräuer, E.S. Klinkenberg en J. Westerman (red.), *Kunst & Region. Architektur und Kunst im Mittelalter. Beiträge einer Forschungsgruppe*, Utrecht 2005, 193-205
302. 'Vergeten twaalfde-eeuwse sculpturen uit het abdijcomplex Rolduc', *Publications de la Societe Historique et Archeologique dans le Limbourg* 141 (2006), 5-32
303. 'Prof. Timmers en zijn visie op de Romaanse architectuuren beeldhouwkunst', in: G. Janssen, L. Spronck, P. te Poel en H. op den Kamp (red.), *Timmers Werk. Opstellen over Prof. Timmers en Kunst van het Maasland*, Sittard 2007, 94-112

Haye, Régis de la

304. "'Locus iste sanctus est...'" Over het iconografisch programma van de kapitelen van de kooromgang van de Onze Lieve Vrouwekerk van Maastricht', *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 142 (2006), 9-48
305. 'Een grafzerk bij stukken en beetjes', *De Maasgouw* 123 (2004), 143-144

Höppener-Bouvy, H.M.E.

306. 'De beelden en hun weg naar het museum', in: M. van Vlierden (red.), *Hout- en steensculptuur van Museum Catharijneconvent, ca. 1200-1600*, Utrecht 2004, 12-19

Klamt, J.C.

307. 'Romanische Skulptur in Maastricht kritisch besehen', *Bulletin: bulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 105 (2006) nr. 3, 83-95

Koldewey, Jos

308. 'Bouwsculptuur van de Sint-Jan te 's-Hertogenbosch', in: R. Dücker en P. Roelofs (red.), tent. cat., *De gebroeders van Limburg. Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Gent-Amsterdam 2005, 325-327, ook in het Engels en Duits verschenen

Liebergen, L.C.B.M. van

309. en W. Prins (red.), tent. cat., *Deftige devotie*, Uden (Museum voor Religieuze Kunst) 2003

310. 'Meesters met noodnamen', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 32-39

Martens, Maximiliaan P.J.

311. en N. Peeters, 'A cutting edge?: wood carvers and their workshops in Antwerp 1453 – 1579', in: C. van de Velde (red.), *Constructing wooden images: proceedings of the symposium on the organization of labour and working practices of late gothic carved altarpieces in the Low Countries*, Brussel 2005, 75-92

Mol, J.A.

312. 'De Epposteen van Rinsumageest', *Bulletin: bulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 103 (2004), 109-121, 154-155

Poel, P.J. te

313. 'Jan van Steffeswert (ca. 1460 - ca. 1530) nog beter "uit de verf". Signatuur IAN ontdekt op het Balbinabeeld uit Millen', *De Maasgouw* 122 (2003), 3-14
314. 'Maria Magdalena van Jan van Steffeswert na eeuwen terug in Maastricht', *De maasgouw* 124 (2005), 132-140
315. 'Jacob van Cothem: "de wens als vader van de toeschrijving"', in: C. van de Velde (red.), *Constructing wooden images: proceedings of the symposium on the organization of labour and working practices of late gothic carved altarpieces in the Low Countries*, Brussels 2005, 239-247

Prins, J.W.

316. en L. van Liebergen (red.), tent. cat., *Deftige devotie*, Uden (Museum voor Religieuze Kunst) 2003

Scholten, F.T.

317. 'Willem van Tetrode, *alter Praxiteles*', in: F.T. Scholten (red.), tent. cat., *Willem van Tetrode, sculptor (c. 1525-1580) = Guglielmo Fiammingo scultore*, Amsterdam [etc] (Rijksmuseum Amsterdam), Zwolle 2003, 10-77
318. (red.), tent. cat., *Willem van Tetrode, sculptor (c. 1525-1580) = Guglielmo Fiammingo scultore*, Amsterdam [etc] (Rijksmuseum Amsterdam), Zwolle 2003
319. 'Veel treffelijke begraaf-plaatsen', de grafmonumenten en epitafen', in: J. Koldewey en G.W.C. van Wezel (red.), *De Onze-Lieve-Vrouwekerk en de grafkapel voor Oranje Nassau te Breda*, Zwolle 2003, 172-190, 453-455
320. 'Stoer eiken en zwierig lindenhout', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 18-19
321. 'Reizende meesters uit de Lage Landen', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 8-17
322. 'Een Nederlandse ivoren pax uit de Late Middeleeuwen', *Bulletin van het Rijksmuseum* 52 (2004), 3-24
323. 'Tegels en gekleurde bordjes', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 26-27
324. "'Spiriti veramente divini': sculptors from the Low Countries in Italy, 1500 – 1600", in: I. Alexander-Skipnes (red.), *Cultural exchange between the Low Countries and Italy: (1400 - 1600)*, Turnhout 2007, 225-238

325. *Isabella's pleurants: tien beelden van een Bourgondisch praalgraf*, Amsterdam 2007, ook in het Engels verschenen
326. 'Bedrieglijke beelden', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 2, 18-23
327. 'Een digitale kijkoperatie', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 5, 31-33
328. 'Dichtbij het hart van de schepping', *Kunstschrift* 51 (2007) nr. 5, 6-14

Steensma, Regnerus

329. 'Doodssymbolen op grafstenen: rijkdom in Zuurdijk', *Groninger kerken* 23 (2006), 9-12

Stumpel, Jeroen

330. 'The case of the missing Cross: thoughts on the context and meaning of the Nassau monuments in Breda', in: T. Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 107-125

Truyen, A.

331. en P. te Poel, 'Jan van Steffeswert (ca 1460- ca 1530) nog beter 'uit de verf'. Signatuur IAN ontdekt op het Balbinabeeld uit Millen', *De maasgouw* 122 (2003), 3-14
332. 'De reconstructie van het retabel van Aldenhoven', in: C. van de Velde (red.), *Constructing wooden images: proceedings of the symposium on the organization of labour and working practices of late gothic carved altarpieces in the Low Countries*, Brussel 2005, 249-263

Tummers, Harry

333. 'Grafmonumenten (sculptuur) in de provincie Noord-Brabant', in: L. van Liebergen en W. Prins (red.), tent. cat., *Deftige devotie*, Uden (Museum voor Religieuze Kunst) 2003, 28-42
334. 'Altarretabel und Heiligenbilder der Werkstatt Langenberg aus Goch in den Niederlanden', in: E. Schöenberg (red.), *Renaissance der Gotik: Widerstand gegen die Staatsgewalt?: Kolloquium zur Kunst der Neugotik*, Goch 2003, 119-131
335. 'De begraafplaatsen en grafmonumenten van de graven en hertogen van Gelre', in: G.H.A. Venner [etc.] (red.), *Het hertogdom Gelre: geschiedenis, kunst en cultuur tussen Maas, Rijn en IJssel*, Utrecht 2003, 54-64, 518-519
336. 'Apostelbeelden in het laatmiddeleeuwse kerkinterieur', in: C. W. Fock (red.), *Eredoeken in geperst brokaat: Brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk*, Leiden 2003, 26-47, 121-122, 130-132
337. 'Grafmonumenten in de kerk van de voormalige augustijner koorherenabdij Kloosterrade', in: J.P.L.G. Offermans (red.), *Toegewijd aan de dienst van God: facetten van 900 jaar Kloosterrade-Rolduc*, Maastricht 2004, 67-112
338. 'Beeldhouwkunst in het hertogdom Gelre van circa 1380 tot 1430', in: R. Dückers en P. Roelofs (red.), tent. cat., *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters*

aan het Franse hof 1400-1416, Nijmegen (Museum het Valkhof),
Amsterdam/Gent 2005, 55- 63, ook verschenen in het Engels en Duits

Vlieden, Marieke van

339. 'Enkele retabelfragmenten uit het atelier van de Meester van het retabel van Hakendover- Een eerste verkenning', in: C. van de Velde (red.), *Constructing wooden images: proceedings of the symposium on the organization of labour and working practices of late gothic carved altarpieces in the Low Countries*, Brussel 2005, 181- 205

Schilderkunst (incl. mozaïek en glas-in-lood)

Aikema, Bernard

340. 'Netherlandish painting and early Renaissance Italy: artistic rapports in a historiographical perspective', in: R. Muchembled (red.), *Cultural exchange in early modern Europe*, Cambridge 2006-2007, 100-137

Asperen de Boer, J.R.J. van

341. 'Slowly towards improved infrared reflectography equipment', in: M. Faries en R. Spronk (red.), *Recent Developments in the Technical Examination of Early Netherlandish Painting*, Turnhout 2003, 57-64
342. 'A note on the original disposition of the Ghent altarpiece and the Beaune polyptych', *Oud-Holland* 117 (2004), 107-118

Brink, Peter van den

343. en M.P.J. Martens (red.), *ExtravagAnt! 1500-1530: een kwarteeuw Antwerpse schilderkunst herontdekt*, Antwerpen [etc.] (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen), Schoten 2005
344. en D.H. van Wegen, *Het Vlaamse schilderkunst boek*, Zwolle 2005
345. 'De Zondeval, Meester van Paulus en Barnabas', *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* 15 (2005), 13-15

Bruijnen, Yvette

346. 'De relatie tussen rederijkers en schilders te Leuven in de zestiende eeuw', in: B. Rademakers (red.), *Conformisten en rebellen: rederijkerscultuur in de Nederlanden (1400-1650)*, Amsterdam 2003, 246-259

Bruyn, Eric de

347. 'The iconography of Hieronymus Bosch's St Christopher carrying the Christ', *Oud-Holland* 118 (2005), 28-37

Bruyn, Josua

348. 'Het altaar van het Antwerpse kuipersgilde en Quinten Massys' Bewening te Ottawa', *Oud Holland* 116 (2003), 65-95

Colenbrander, Herman Th.

349. 'Avare vixisti. Death and the Miser by Hieronymus Bosch. Drawings, Underdrawing, Painting and Meaning, in: H. Verougstraete en R. van Schoute (red.), *Le Dessin sous-jacent et la technologie dans la peinture. Colloque XIV, 13-15 septembre 2001, Bruges-Rotterdam. Jérôme Bosch et son entourage et autres études*, Leuven/Parijs/Dudley 2003, 22-32
350. "'In promises anyone can be rich!": Jan van Eyck's Arnolfini double portrait; a "Morgengave"', *Zeitschrift für Kunstgeschichte* 68 (2005), 413-424

Defoer, Henri

351. 'Scenes of the Passion of Christ by an anonymous Haarlem painter from around 1470-75', *Acta Historiae Artium Academiae Scientiarum Hungaricae Language of Work* 44 (2003), 89-95

Duits, Rembrandt

352. 'Art, class and wealth', in: K.W. Woods (red.), *Viewing Renaissance art*, New Haven 2007, 21-56

Falkenburg, R.L.

353. 'Doorzien als esthetische ervaring bij Pieter Bruegel I en het vroeg-zestiende-eeuwse landschap', in: P. Huvenne (red.), tent. cat., *De uitvinding van het landschap. Van Patinir tot Rubens, 1520-1650*, Antwerpen (Museum voor Schone Kunsten) 2004, 53-65
354. 'Pieter Aertsen's Kitchen Maid in Brussels: a Peek into the Kitchen of Art', in: J.F. van Dijkhuizen, P.G. van Hoftijzer, J.G. Roding en P.J. Smith (red.), *Living in Posterity: Essays in Honour of Bart Westerweel*, Hilversum 2004, 95-105
355. 'Hans Memling's Van Nieuwenhove-Diptych: the Place of Prayer in Early Netherlandish Devotional Painting', in: J.O. Hand en R. Spronk (red.), *Essays in Context: Unfolding the Netherlandish Diptych*, New Haven/London 2006, 93-109
356. 'On Compositional 'Errata' in Pieter Aertsen's Peasant Scenes', in: J.F. Hamburger en A.S. Korteweg (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow. Studies in Late Medieval and Renaissance Painting and Manuscript Illumination*, Turnhout 2006, 197-205
357. 'Landscape', *Mythen der Kunstwissenschaft* 3 (2007), 45-50
358. 'Hieronymus Bosch's Mass of St. Gregory and 'sacramental vision'', in: T. Lentens en A. Gormans (red.), *Das Bild der Erscheinung. Die Gregorsmesse im Mittelalter*, Berlin 2007, 179-206

Faries, Molly

359. en R. Spronk (red.), *Recent Developments in the Technical Examination of Early Netherlandish Painting: Methodology, Limitations and Perspectives*, Cambridge/Turnhout 2003
360. en M. P.J. Martens, 'Painting in Antwerp before iconoclasm (ca. 1480-1566): a socio-economic approach; comments on methodology', in: H. Verougstraete (red.), *Jérôme Bosch et son entourage et autre études*, Leuven 2003, 161-164
361. 'Toelichting op het technisch onderzoek van 15de- en 16de-eeuwse schilderijen, in: C.J.F. Schooten en H.L.M. Defoer (red.), *Goddelijk geschilderd, honderd meesterwerken van Museum Catharijneconvent*, Zwolle 2003, 274-275
362. 'Technical Studies of Early Netherlandish Painting: A Critical Overview of Recent Developments', in: M. Faries en R. Spronk (red.), *Recent Developments in the Technical Examination of Early Netherlandish Painting: Methodology, Limitations and Perspectives*, Cambridge/Turnhout 2003, 1-37
363. 'Infrared Reflectography and Other Methods of Technical Investigation in the Study of Early Northern European Paintings at The Nelson-Atkins Museum of Art', in: B.L. Dunbar, *The Collections of the Nelson-Atkins Museum of Art*, Kansas City 2005, 19-25
364. (red.), *Making and marketing: studies of the painting process in fifteenth- and sixteenth- century Netherlandish workshops*, Turnhout 2006
365. en M. Ainsworth, 'Jan Gossaert's Malvagna triptych: a study of two versions', in: H. Verougstraete (red.), *La peinture ancienne et ses procédés: copies, répliques, pastiches*, Leuven 2006, 138-149
366. 'Jan van Scorel's Mary Magdalene: original and copy', in: H. Verougstraete (red.), *La peinture ancienne et ses procédés: copies, répliques, pastiches*, Leuven 2006, 150-158

Filedt Kok, Jan Piet

367. 'Fake/not fake: Bruges', *The Burlington Magazine* 147 (2005), 271-273
368. en M. de Winkel, 'Een portret van een zwarte Afrikaanse man door Jan Mostaert', *Bulletin van het Rijksmuseum* 53 (2005), 380-411, 470-474
369. 'De wisselvallige reputatie van Hendrick Goltzius', *Bulletin van het Rijksmuseum* 52 (2004), 24-63
370. 'Antwerp mannerism: Antwerp and Maastricht', *The Burlington Magazine* 148 (2006), 287-289
371. 'The Netherlandish diptych: Washington and Antwerp', *The Burlington Magazine* 149 (2007), 121-124

Groothedde, Michel

372. en M. de Jongh en A. Schreur, *De gebrandschilderd-glasvondst van Zutphen en gebrandschilderd glas in Nederland van vóór 1600*, Zutphen 2003

Haveman, Mariëtte

373. 'Hugo van der Goes en het Kindeke', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 6, 2-5

Helmus, Liesbeth M.

374. *De brand van Troje door Lambert Suavius, ca. 1550*, Utrecht 2003
375. 'Altaarstukken voor de Reformatie', in: J. Koldewey [etc.] (red), *De Onze-Lieve-Vrouwekerk en de grafkapel voor Oranje-Nassau te Breda*, Zwolle 2003, 220-239

Hendrikman, Lars

376. 'Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen 15 oktober t/m 31 december Antwerpse maniséristen - Felle kleuren en een overdadige, fantasierijke decoratie kenmerken de vroege zestiende-eeuwse Antwerpse kunst', *Vitrine* 18 (2005) nr. 8, 26-31
377. '*Érard de la Marck en de Heilige Familie - Twee panelen, een tweeluik? - Onderzoek en restauratie van twee schilderijen van Jan Cornelisz Vermeyen.*', Haarlem/Maastricht 2007
378. 'De mooiste tweeluiken - Door hun kleine formaat leenden Vlaamse diptieken uit 1450-1550 zich uitstekend voor privédevotie', *Vitrine* 20 (2007) nr. 2, 28-31

Hilhorst, Ton

379. 'De Vier Gekroonden in Appingedam', *Groninger Kerken* 24 (2007), 11-12 , 21-22

Jansen, Linda

380. 'The last supper as a starting point for the study of the workshop practices in the group Pieter Coecke van Aelst', in: H. Verougstraete (red.), *Jérôme Bosch et son entourage et autre études*, Leuven 2003, 165-174
381. 'Serial products in the workshop of Pieter Coecke van Aelst: a working hypothesis', in: H. Verougstraete (red.), *La peinture ancienne et ses procédés: copies, répliques, pastiches*, Leuven 2006, 173-180
382. 'Shop collaboration in the painting of background landscapes in the workshop of Pieter Coecke van Aelst', in: M. Faries (red.), *Making and marketing: studies of the painting process in fifteenth- and sixteenth-century Netherlandish workshops*, Turnhout 2006, 119-142

Jongh, E. de

383. 'Twee vingerwijzingen Gods. Bij het Bladelin-altaar van Rogier van der Weyden', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 6, 26-31

Koldewey, Jos

384. en A. Hermesdorf, 'De schilderkunst van de Middeleeuwen en de vijftiende eeuw', in: J. Koldewey, A. Hermesdorf en P. Huvenne (red.), *De schilderkunst der Lage Landen. Deel 1. De Middeleeuwen en de zestiende eeuw*, Amsterdam 2006, 11-149
385. en A. Hermesdorf en P. Huvenne (red.), *De schilderkunst der Lage Landen. Deel 1. De Middeleeuwen en de zestiende eeuw*, Amsterdam 2006

Koster, Margaret L.

386. 'The Arnolfini double portrait: A simple solution', *Apollo* 158 (2003), 3-14
387. 'New documentation for the Portinari altar-piece', *The Burlington magazine* 145 (2003), 164-179
388. *Hugo van der Goes and the procedures of art and salvation*, Turnhout 2007

Kroesen, J.E.A.

389. *Het middeleeuwse altaarretabel op het Iberisch Schiereiland: vorm, plaats, boodschap*, dissertatie Groningen/Tilburg (Rijksuniversiteit Groningen/Universiteit van Tilburg) 2003
390. 'Middeleeuwse kerken op het eiland Saarema (Estland). De gebouwen en hun inrichting', *Jaarboek voor liturgie-onderzoek* 20 (2004), 135-165
391. 'Retablos medievales de plata', in: J. Rivas Carmona (red.), *Estudios de platería. San Eloy 2004*, Murcia 2004, 243-261
392. 'Het 'retabel' van Cornwerd opnieuw bekeken', *De vrije Fries* 85 (2005), 104-127
393. 'Das Dreikönigsrelief an der Ludgerikirche von Norden. Das älteste Altarretabel Norddeutschlands?', *Emder Jahrbuch für historische Landeskunde Ostfrieslands* 85 (2005), 97-119
394. 'Verdwenen zijaltaren. Spoorzoeken in Drenthes middeleeuwse kerken', *Nieuwe Drentse Volksalmanak* 124 (2007), 21-53

Le Blanc, Paul

395. 'De functie en betekenis van de muur- en gewelfschilderingen', in: J. Koldeweij en G. van Wezel (red.), *De Onze-Lieve-Vrouwekerk en de grafkapel voor Oranje-Nassau te Breda*, Zeist 2003, 82-85

Leeflang, M.

396. en D. Meuwissen (red.), tent. cat., *Ondertekend: onderzoek naar de schilderijen van Jacob Cornelisz. van Oostanen*, Groningen (Instituut voor Kunst- en Architectuurgeschiedenis Rijksuniversiteit Groningen: Groningen Harmoniecomplex) 2003
397. 'Self portraits by Joos van Cleve: new insights', in: R. van Schoute en H. Verougstraete (red.), *Le Dessin Sous-Jacent et la Technologie dans la Peinture, Jérôme Bosch et son Entourage et autre études*, Leuven 2003, 175-182
398. 'The San Donato-altarpiece by Joos van Cleve and His Workshop', in: F. Simonetti en G. Zanelli (red.), *Indagini tecniche sulle opere genovesi di Joos van Cleve*, Florence 2003, 25-38
399. 'Nieuw licht op het atelier van Joos van Cleve', *Madoc* 17 (2003), 162-171
400. 'Workshop practices in early sixteenth-century Antwerp workshops', in: M.P.J. Martens, P. van den Brink en K. Belkin (red.), *Jaarboek Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen 2004/05*, Antwerpen 2006, 232-273
401. 'The Saint Reinhold Altarpiece by Joos van Cleve and his Workshop: New Insights into the Influence of Albrecht Dürer on the Working Process', in: M.

- Faries (red.), *Making and Marketing, Studies of the Painting Process in Fifteenth- and Sixteenth-Century Netherlandish Workshops*, Turnhout 2006, 15-42
402. 'The Adoration of the Magi in Naples and Detroit: Original and Copy?', in: H. Verougstraete en R. van Schoute (red.), *Colloque XV La Peinture Ancienne et ses Procédés, Copies, répliques, pastiches*, Leuven-Parijs-Dudley 2006, 131-137
403. en P. Klein, 'Information on the Dating of the Paintings made in the Workshop of Joos van Cleve: A Dendrochronological and Art Historical Approach', in: H. Verougstraete en R. van Schoute (red.), *Colloque XV La Peinture Ancienne et ses Procédés, Copies, répliques, pastiches*, Leuven-Parijs-Dudley 2006, 121-130
404. 'Uytnemende Schilder van Antwerpen': *Joos van Cleve: atelier, productie en werkmethode*, dissertatie Groningen (Rijksuniversiteit Groningen), 2007

Lehmann, A.S.

405. *Mit Haut und Haaren: Jan van Eycks und der Akt in der frühniederländischen Malerei. Rezeption, Bedeutung und Maltechnik der Adam und Eva Tafeln des Genter Altars*, dissertatie Utrecht (Universiteit Utrecht) 2004
406. 'Wat de hand weet. De kunstenaar aan het werk', in: M. Haveman (red.), *Ateliergeheimen. Over de werkplaats van de Nederlandse kunstenaar vanaf 1200 tot heden*, Lochem-Amsterdam 2006, 120-140
407. 'Kleurrijk en gevaarlijk', *Kunstschrift* 50 (2006) nr. 4, 30-39
408. 'Huid op hout', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 10, 22-31
409. 'Verf van vlees en vlinders', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 8, 22-29
410. 'Jan van Eyck und die Entdeckung der Leibfarbe', in: D. Bohde (red.), *Weder Haut noch Fleisch: das Inkarnat in der Kunstgeschichte*, Berlijn 2007, 21-40

Lier, Saskia van

411. 'Vechtende Friezen in Groninger godshuizen', *Groninger Kerken* 20 (2003), 68-78

Martens, Maximiliaan P.J.

412. en P. van den Brink (red.), tent. cat., *ExtravagAnt!: 1500-1530: een kwarteeuw Antwerpse schilderkunst herontdekt*, Antwerpen [etc.] (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten) 2005
413. en M. Faries, 'Painting in Antwerp before iconoclasm (ca. 1480 - 1566): a socio-economic approach; comments on methodology', in: H. Verougstraete (red.), *Jérôme Bosch et son entourage et autre études*, Leuven 2003, 161-164

Meuwissen, D.

414. 'Lopend onderzoek. De portretreeks met de landcommandeurs van de Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht', *Virtus* 9 (2003), 69-71
415. en Leeftang, M. (red.), tent. cat., *Ondertekend. Onderzoek naar de schilderijen van Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Oostzaan*, Groningen (Instituut voor Kunst- en Architectuurgeschiedenis Rijksuniversiteit Groningen: Groningen Harmoniecomplex) Groningen 2003

416. 'De schildertechniek van Jacob Cornelisz. van Oostsanen', *Jacobsbode. Nieuwsbrief van de Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen* 2 (2003), 3-5
417. 'Kwam Jacob Cornelisz uit Oostzaan?', *Jacobsbode. Nieuwsbrief van de Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen* 2 (2003), 1-3.
418. en A. Speetjens, R. de Weijert, 'Verkenning. Lopend promotieonderzoek naar middeleeuwse memoria in de Nederlanden.', *Signum* 16 (2005), 63-82
419. 'A 'painter in black and white': the symbiotic relationship between the paintings and woodcuts of Jacob Cornelisz. van Oostsanen', in: M. Faries (red.), *Making and Marketing. Studies of the Painting process in Fifteenth- and Sixteenth-Century Netherlandish Workshops*, Turnhout 2006, 55-81
420. 'Faithfull to tradition. The function of the portrait series of the land commanders of the Teutonic Order, Utrecht Bailiwick', in: J. Mol en H. Nicholson (red.), *The military orders and the Reformation. Choices, state building and the weight of tradition*, Hilversum 2006, 237-268

Nederveen, Bas

421. 'Het passieretabel van Soest. Kanttekeningen bij een reconstructie, 'Een Nederlandse ivoren pax uit de Late Middeleeuwen'', *Bulletin van het Rijksmuseum* 52 (2004), 271-281

Os, Henk van

422. 'Geertgen tot Sint Jans and the iconography of the Ecce Agnus Dei', *Bulletin van het Rijksmuseum* 51 (2003), 121-126

Ploeg, C.P.J. van der

423. 'The Spatial Setting of Worship: Some Observations on the Relation between Altarpieces and Churches', in: S. Kaspersen (red.), *Images of Cult and Devotion. Function and Reception of Christian Images in Medieval and Post-Medieval Europe*, Kopenhagen 2003, 149-159
424. 'Iconographical aspects of the Last Supper in the Middle Ages', in: W. de Groot (red.), *The Seventh Window, The King's Window donated by Philip II and Mary Tudor to Sint Janskerk in Gouda (1557)*, Hilversum 2005, 199-214

Poel, P.J. te

425. 'De Zondeval, Meester van Paulus en Barnabas', *Vereniging-Rembrandt-Nationaal-Fonds-Kunstbehoud* 15 (2005), 13-15

Pouls, Jos H.

426. 'Een anoniem kruisigingspaneel in het Jacob van Horne-Museum in Weert', *De Maasgouw* 125 (2006), 14-19

Ridderbos, H.N.B.

427. en A. van Buren, H.Th. van Veen (red.), *Early Netherlandish Paintings: Rediscovery, Reception and Research*, Amsterdam 2005

428. 'Objects and Questions', in: H.N.B. Ridderbos, A. van Buren, H. Th. van Veen (red.), *Early Netherlandish Paintings, Rediscovery, Reception and Research*, Amsterdam 2005, 4-170
429. 'From Waagen to Friedländer', in: H.N.B. Ridderbos, A. van Buren, H. Th. van Veen, (red.), *Early Netherlandish Paintings, Rediscovery, Reception and Research*, Amsterdam 2005, 218-251
430. 'Hugo van der Goes's *Death of the Virgin* and the Modern Devotion: an analysis of a creative process', *Oud Holland* 120 (2007), 1-30

Schlüter, Lucy. L.E.

431. "'gedaen door N. de Vos, tot Antwerpen'. Lotgevallen van de portretten van Joris Vezelaer en Margaretha Boghe, voorouders van Constantijn Huygens, geschilderd door Joos van Cleve', *Oud Holland* (119), 147-158

Spronk, Ron

432. en G. Pocobene, 'The Fogg Art Museum's "Virgin and Child" from the Workshop of Dirk Bouts: findings from technical examinations and recent conservation treatment', in: R. Spronk en M. Faries (red.), *Recent developments in the technical examination of early Netherlandish painting: methodology, limitations & perspectives*, Turnhout 2003, 97-106
433. 'Standing on the shoulders of giants: the early years of conservation and technical examination of Netherlandish paintings at the Fogg Art Museum', in: R. Spronk en M. Faries (red.), *Recent developments in the technical examination of early Netherlandish painting: methodology, limitations & perspectives*, Turnhout 2003, 39-56
434. 'Two scenes from the Passion at the Harvard Art Museums: a tale of two Antwerp workshops?', in: R. Spronk en M. Faries (red.), *Recent developments in the technical examination of early Netherlandish painting: methodology, limitations & perspectives*, Turnhout 2003, 43-53
435. en M. Faries (red.), *Recent developments in the technical examination of early Netherlandish painting: methodology, limitations & perspectives*, Turnhout 2003
436. 'The reconstruction of a triptych by Jan Provoost for the Jerusalem chapel in Bruges', *Burlington Magazine* 147 (2005), 109-111
437. en J. O. Hand (red.), tent. cat., *Essays in context: unfolding the Netherlandish diptych*, Cambridge (Harvard University Art Museums), New Haven 2006
438. en J. O. Hand, C. A. Metzger (red.), tent. cat., *Prayers and portraits: unfolding the Netherlandish diptych*, Washington [etc.] (National Gallery of Art), New Haven 2006

Steensma, Regnerus

439. 'Verdwenen zijaltaren in Groninger kerken: 1. De dorpskerken', *Groninger kerken* 23 (2006), 33-40
440. 'Verdwenen zijaltaren in Groninger kerken: 2. De stadskerken', *Groninger kerken* 23 (2006), 86-91

Stumpel, Jeroen

441. 'Achter glas; spiegelingen in het atelier', in: M. Haverman (red.), *Ateliergeheimen; Over de werkplaats van de Nederlandse kunstenaar vanaf 1200 tot heden*, Lochem-Amsterdam 2006, 188-216

Tongerloo, Louise van

442. 'Grablegung und Totengedenken bei Pilgerbruderschaften in Utrecht, mit einer Neuinterpretation von Scorels und Mors Bildnisreihen von Jerusalemfahrten', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 221-245

Velden, Hugo van der

443. "'Diptych Altarpieces and the Principle of Dextrality'", in: J. O. Hand, R. Spronk (red.), tent. cat., *Essays in Context: Unfolding the Netherlandish Diptych*, Cambridge (Harvard University Art Museums), New Haven 2006, 124-155

Vrij, Marc Rudolf de

444. *Marcellus Coffermans*, Amsterdam 2003
445. *Jan Mandyn*, Zwanenburg 2006

Waadenoijen, Jeanne van

446. *De 'geheimtaal' van Jheronimus Bosch: een interpretatie van zijn werk*, Hilversum 2007

Wegen, Derk H. van

447. (red.), *Het Vlaamse schilderkunst boek*, Zwolle 2005

Wierda, Lydia

448. 'De heilige Christophorus in Groninger kerken', *Groninger kerken* 21 (2004), 36-41

Winkel, Marieke de

449. en J.P. Filedt Kok, 'Een portret van een zwarte Afrikaanse man door Jan Mostaert', *Bulletin van het Rijksmuseum* 53 (2005), 381-412

Zuidema, L.

450. en S. Bossuyt, T. van Bueren, D. Meuwissen, V. Robijn en A. Speetjens, 'Verkenning: Lopend promotieonderzoek naar middeleeuwse memoria in de Nederlanden', *Signum* 16 (2004), 63-82
451. 'Weerspiegeling van twee leefwerelden. Het Delftse kartuizerklooster en het drieluik met de familie Van Beesd', *Madoc* 18 (2004), 260-270

Boekverluchting

Akker, Paul van den

452. 'Vrij Plukken', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 4, 10-13

Anrooij, W. van

453. 'Illustraties in de Kattendijke-kroniek', in: J.A.A.M Biemans [etc.] (red.), *Johan Huyssen van Kattendijke-kroniek. Die historie of die cronicke van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant endevan den Stichte van Utrecht*, Den Haag 2005, xciv-cxiv

As-Vijvers, Anne Margreet W.

454. 'More than Marginal Meaning? The Interpretation of Ghent-Bruges Border Decoration', *Oud-Holland* 116 (2003), 3-33
455. 'Het Trivulzio-getijdenboek', *Madoc* 17 (2003), 30-37
456. 'Recycling the Huth Hours: the Master of the David Scenes and the making of the Brukenenthal Breviary, or: the Ghent Associates and the contribution of Simon Marmion to Ghent-Bruges manuscript painting', in: B. Dekeyzer en J. Van der Stock (red.), *Manuscripts in transition: recycling manuscripts, texts and images*, Parijs 2005, 379-390
457. en B. Dekeyzer, *Het van Reynegom-getijdenboek*, Brussel 2005, ook in het Frans verschenen
458. 'A 'little treasure': prayer book 74 G 2 from the Koninklijke Bibliotheek in The Hague', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 21-32
459. 'Weaving Mary's Chaplet: the Representation of the Rosary in Late Medieval Flemish Manuscript Illumination', in K.M. Rudy and B. Baert (red.), *Weaving, Veiling, and Dressing. Textiles and their Metaphors in the Late Middle Ages*, Turnhout 2007, 41-79

Bakker, Boudewijn

460. 'De verovering van de horizon: De geboeders Van Limburg en het geschilderde landschap', in: R. Dückers en P. Roelofs (red.), *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkenhof), Amsterdam/Gent 2005, 191-207, ook verschenen in het Engels en Duits

Beer, R.W.M.

461. 'De verluchting van de Soeterbeeckse handschriften', in: H. Kienhorst [etc.] (red.), *Rijkdom in eenvoud; laatmiddeleeuwse handschriften uit klooster Soeterbeeck*, Nijmegen 2006, 31-39

Bergen, Saskia van

462. 'The Production of Flemish Books of Hours for the English Market: Standardization and Workshop practices', in: B. Dekeyzer and J. Van der Stock (red.), *Manuscripts in transition: recycling manuscripts, texts, and images: proceedings of the International Congress held in Brussels (5-9 November 2002)*, Parijs 2005, 271-283
463. 'De productie van een getijdenboek in laat-middeleeuws Brugge', *Jaarboek voor Nederlandse boekgeschiedenis* 11 (2004), 9-27
464. *De Meesters van Otto van Moerdrecht. Een onderzoek naar de stijl en iconografie van een groep miniaturisten, in relatie tot de productie van getijdenboeken in Brugge rond 1430*, dissertatie Amsterdam (Universiteit van Amsterdam) 2007

Biemans, Jos A.A.M.

465. "'Boekschilderkunst in laat-middeleeuwse handschriften van Amsterdamse origine? De aankoop van een getijdenboek voor de Universiteitsbibliotheek Amsterdam'", *Zesennegentigste Jaarboek van het Genootschap Amstelodamum* (2005), 12-26
466. en W. van Anrooij, A. Janse, 'Karakteristiek van de auteur', in: J.A.A.M. Biemans [etc.] (red.), *Johan Huyssen van Kattendijke-kroniek, Die historie of die cronicke van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant ende van den Stichte van Utrecht*, Den Haag 2005, cxl-cliii
467. [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007

Bijsterveld, Arnoud-Jan A.

468. (red.), *Handschriften voor het hertogdom: de mooiste verluchte manuscripten van Brabantse hertogen, edellieden, kloosterlingen en stedelingen*, Alphen aan de Maas 2006

Broekhuijsen-Kruijer, K.H.

469. 'The reconstruction of the Book of Hours of Catharina van Wassenaer', *Quaerendo* 33 (2003), 54-76
470. "'Ende ziet alomme int paradijs': Seth's vision of paradise as part of an unusual decoration program in a fifteenth-century Book of Hours from Utrecht", in: J.F. Hamburger en A.S. Korteweg (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, Londen 2006, 103-116
471. 'Bloemen voor Anna: een bijzondere verluchtingscyclus in gebeden tot de heilige Anna', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 59-75

Chavannes-Mazel, C.A.

472. 'Aristoteles in Amsterdam: het handschrift XV D 6, Vittoria Colonna en de vertaling van Johannes Argyropoulos voor paus Sixtus IV. Onverwachte en onopgeloste vragen', in: J. Biemans, L. Kuitert en P. Verkruyssen (red.), *Boek & letter. Boekwetenschappelijke bijdragen ter gelegenheid van het afscheid van prof.dr. Frans A. Janssen als hoogleraar in de Boek- en bibliotheekgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam*, Amsterdam 2004, 47-71
473. 'De zwijnenjacht', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 4, 27-35
474. 'Binnen en buiten het klooster', in: M. Haveman (red.), *Ateliergeheimen. Over de werkplaats van de Nederlandse kunstenaar vanaf 1200 tot heden*, Lochem/Amsterdam 2006, 90-103
475. 'Middeleeuwse miniaturen. Een onvoltooid handschrift nader bekeken', *kM. Materiaaltechnisch tijdschrift over beeldende kunst* 60 (2006), 16-18

Colenbrander, Herman Th.

476. 'Scripta manent: Jacquemart de Hodin, painter from Mons?', in: B. Dekeyser en J. van der Stock (red.), *Manuscripts in transition: recycling manuscripts, texts and images*, Parijs 2005, 225-233
477. *Op zoek naar de gebroeders Limburg: de Très Riches Heures in het Musée Condé in Chantilly, het Wapenboek Gelre in de Koninklijke Bibliotheek Albert I in Brussel, en Jan Maelwael en zijn neefjes Polequin, Jehannequin en Herman van Limburg*, dissertatie Amsterdam (Universiteit van Amsterdam) 2006

Dael, P.C.J. van

478. 'Vertellende beelden bij bijbelse en andere historiën en bij het Boek der Openbaring', *Tijdschrift voor Nederlandsche taal- en letterkunde* 119 (2003) nr. 4, 338-345
479. 'Two illustrated catechisms from Antwerp by Petrus Canisius', in: K. Goudriaan, J. van Moolenbroek en A. Tervoort (red.), *Education and learning in the Netherlands, 1400-1600: essays in honour of Hilde de Ridder-Symoens Annotatie*, Leiden 2004, 277-296

Dalen-Oskam, Karina van

480. en M. Meuwese, 'Een vreemde vogel in de Meermanno-Rijmbijbel', *Millennium* 17 (2003), 13-25

Defoer, Henri

481. 'Images as aids for earning the indulgences of Rome', in: J.F. Hamburger en A.S. Korteweg (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, Londen 2006, 163-171

Dückers, Rob

482. 'Boeken voor privé-devotie in het hertogdom Gelre in de vijftiende eeuw', in: M. Evers (red.), *Het hertogdom Gelre: geschiedenis, kunst en cultuur tussen Maas, Rijn en IJssel*, Utrecht 2003, 405-416

483. en S. L'Engle, 'Het Roermondse Volumen Parvum, de Meester van B 18 en veertiende-eeuwse boekverluchting in Bologna', *Millennium* 18 (2004), 83-104
484. en P. Roelofs (red.), tent. cat., *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof (1400-1416)*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Amsterdam-Gent 2005, ook verschenen in het Engels en Duits
485. en P. Roelofs, 'Nijmeegse meesters aan het Franse hof', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 4, 2-9
486. 'De gebroeders Van Limburg en de Noordelijke nederlanden: Boekverluchting en paneelschilderkunst in het hertogdom Gelre en omstreken, circa 1380-1435', in: P. Roelofs en R. Dückers (red.), tent. cat., *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Amsterdam-Gent 2005, 65-83, ook verschenen in het Engels en Duits
487. 'In den beginne...': De plaats van de *Bible Moralisée* in het werk van de gebroeders Van Limburg', in: P. Roelofs en R. Dückers (red.), *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Amsterdam-Gent 2005, 85-95, ook verschenen in het Engels en Duits

Duits, Rembrandt

488. 'Kostuums en decors', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 4, 20-26

Gerritsen, Wim

489. 'Meditation, memory, and marginal decoration in the Book of hours of Catherine of Cleves', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 91-100

Gumbert, J.P.

490. 'In plaats van zakagenda's. Laatmiddeleeuwse kalenderhandschriften', *Madoc* 17 (2003), 215-222
491. *De datering van het Haagse handschrift van de 'Limburgse Sermoenen'*, Leiden 2003
492. 'Een collectie boeken in Delft, 1498', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 124-132

Hellemans, Babette

493. *La forme et l'objet du Livre. Une lecture dynamique des Bibles moralisées du XIIIe siècle*, dissertatie (Universiteit van Utrecht) Utrecht 2006

Hermans, Jos M.M.

494. 'Een 'Ordinarius'-kalender uit het klooster Groenendaal aan het einde van de vijftiende eeuw. Een bijdrage omtrent de Windesheimse heiligenkalender in de Zuidelijke Nederlanden', in: C. Coppens (red.), *E Codicibus Impressisque*.

Opstellen over het boek in de Lage Landen voor Elly Cockx-Indestege, Leuven 2004, 87-128

495. 'Grensgangers. Verluchte handschriften uit de Nederlanden in het Vaticaan, met speciale aandacht voor hs. Ross. 70', in: J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 147-158

Hoek, Klaas van der

496. 'Antonis Rogiersz. uten Broec. Een verluchter uit Utrecht, werkzaam in de Zuidelijke en de Noordelijke Nederlanden', *Oud Holland* 117 (2004), 119-136.

Hommel, Nelly de

497. *Flemish apocalypse*, Barcelona 2005

Hülsmann, Margriet

498. 'An identifiable Haarlem scribe active c.1455 to c.1465 in the environment of the Master of the Haarlem Bible', *Quaerendo* 33 (2003), 119-134
499. 'Met Prosper Verheyden op pad. Noord-Hollandse boekbanden opnieuw belicht. Lam Gods-paneelstempels versus penwerkdecoratie', in: C. Coppens (red.), *E codicibus impressisque, Opstellen over het boek in de Lage Landen voor Elly Cockx-Indestege*, Leuven 2004, 97-137
500. 'Variation in page layout in Dutch Books of Hours as evidence for localization: developing a method for qualitative and quantitative research', in: B. Dekeyzer en J. van der Stock (red.), *Manuscripts in transition. Recycling manuscripts, texts, and images. Proceedings of the International Congress held in Brussels (5-9 November 2002)*, Parijs 2005, 291-299
501. 'Zoeksleutels voor de lokalisering van Middelnederlandse getijdenboeken. Enkele opmerkelijke verschillen in de 'Lange Kruisgetijden'', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 183-190

Jongen, Ludo E.I.M.

502. 'Het raadsel van de verdwenen beestjes: over de twee Haagse handschriften met Maerlants 'Der naturen bloeme'', in: J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 191-200, 413

Kienhorst, Hans

503. [etc] (red.), *Rijkdom in eenvoud; laatmiddeleeuwse handschriften uit klooster Soeterbeeck*, Nijmegen 2006
504. 'Meer mystiek uit het Arnhemse Agnietenklooster', in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 201-215

Klein, J.W.E.

505. 'Pragmatische procesveranderingen in de boekverluchting', in: J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 217-229, 413-414

Kok, Ina

506. 'Een houtsnede in een handschrift', in: J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 231-242

Korteweg, Anne S.

507. 'Framing the issues: a codicological approach to Dutch border decoration', in: A.S. Korteweg en J.F. Hamburger (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, Londen 2006, 301-310

L'Engle, Susan

508. en R. Dückers, 'Het Roermondse Volumen Parvum, de Meester van B 18 en veertiende-eeuwse boekverluchting in Bologna', *Millennium* 18 (2004), 83-104

Meuwese, Martine

509. 'Door de bomen het bos zien. Aan de vruchten kent men de boom. De boom in tekst en beeld in de middeleeuwse Nederlanden', *Queeste* 10 (2003), 87-91
510. en K. van Dalen-Oskam, 'Een vreemde vogel in de Meermanno-Rijmbijbel', *Millennium* 17 (2003), 13-25
511. 'Miniaturen met tekstballon : middeleeuwse illustraties in strips', *Madoc* 18 (2004), 31-42
512. en L. Jongen, *Over vogels / Jacob van Maerlant*, Amersfoort 2005
513. (red.), tent. cat, *King Arthur in the Netherlands*, Amsterdam (Bibliotheca Philosophica Hermetica) 2005
514. 'Representations of Jerusalem on Medieval Maps and Miniatures', *Eastern Christian Art in its Late Antique and Islamic Context* 2 (2005), 139-148
515. 'De verknijpte 'Guiron'', in: J. Biemans [red.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 295-302

Overgaauw, Eef A.

516. 'Die Autographen des Dominikanertheologen Jakob von Soest (c. 1360 bis c. 1440)', *Scriptorium* 60 (2006), 60-79

Pol, Frank van der

517. 'The Book of Hours from the Sisters of Saint Agnes in Kampen', in: H. Blommesteijn, Ch. Caspers, en R. Hofman (red.), *Spirituality renewed: studies on significant representatives of the Modern Devotion*, Leuven 2003, 169-192

Rijen, Jean-Pierre van

518. 'Edelsmeedwerk in Bladgoud: de dagelijkse glans aan het hof van Jean de Berry, verbeeld door de gebroeders Van Limburg', in: R. Dücker en P. Roelofs (red.), *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Amsterdam-Gent 2005, 165-177, Ook in verschenen in Engels en Duits

Roos, Marjoke de

519. 'Wonderlijk realistisch. Miniaturen van de gebroeders Van Limburg in Nijmegen', *Spiegel historiael* 40 (2005) nr. 9, 361-365

Rudy, Kathryn M.

520. 'Women's devotions at court', in: D. Eichberger (red.), *Women of Distinction: Margaret of York, Margaret of Austria*, Turnhout 2005, 230-239
521. 'Breugel's *Netherlandish Proverbs* and the Borders of a Flemish Book of Hours', in: J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 311-336
522. 'An illustrated mid-fifteenth-century primer for a Flemish girl: British Library, Harley MS 3828', *Journal of the Warburg and Courtauld Institute* 69 (2007), 51-94

Scheller, Robert W.

523. 'reizende voorstellingen', in: M. Haveman (red.), *Ateliergeheimen. Over de werkplaats van de Nederlandse kunstenaar vanaf 1200 tot heden*, Lochem-Amsterdam 2006, 105-119

Stirnemann, Patricia

524. 'Koning van de verluchte handschriften: de *Trés Riches Heures*, De gebroeders Van Limburg en de Italiaanse kunst?', in: R. Dücker en P. Roelofs (red.), tent. cat., *De gebroeders Van Limburg: Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Amsterdam/Gent 2005, 113-119, ook in het Engels en Duits verschenen

Vries, Annette de

525. 'Dansend aan het werk', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 4, 14-19

Wierda, Lydia

526. (red.), *Catalogus van de handschriften, incunabelen en postincunabelen uit het bezit van de orde der minderbroeders-kapucijnen in Nederland, nu aanwezig in de bibliotheek van de Theologische Faculteit Tilburg*, Leuven 2006

527. 'Legstukjes voor een puzzel: een Luiks missaal in de Vaticaanse bibliotheek', in: J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 397-408

Wijsman, Hanno W.

528. *Gebonden weelde. Productie van geïllustreerde handschriften en adellijk boekenbezit in de Bourgondische Nederlanden (1400-1550)*, disseratie Leiden 2003 (universiteit Leiden)
529. 'De bibliotheek van het kasteel Hoogstraten in 1548 en het adellijk boekenbezit in de Bourgondische Nederlanden', *Jaarboek van het Nederlands Genootschap van Bibliofielen* 11 (2003), 77-95
530. 'Manuscrits illustrés dans les Pays-Bas bourguignons. Quelques remarques quantitatives', *Gazette du Livre Médiéval* 43 (2003), 23-33
531. 'La Librairie des ducs de Bourgogne et les bibliothèques de la noblesse dans les Pays-Bas (1400-1550)', in: B. Bousmanne, C. Hoorebeeck en F. Johan (red.), *La Librairie des ducs de Bourgogne. Manuscrits conservés à la Bibliothèque Royale de Belgique*, vol. 2, Turnhout 2003, 19-23
532. 'La Danse macabre du cimetière des Saints-Innocents et un manuscrit de Philippe le Bon', *Douzième congrès international d'études sur les Danses macabres et l'art macabre en général* (Gand (Gent), Belgique, 21-24 Septembre 2005), Meslay-le-Grenet 2005, 135-144
533. *Handschriften voor het hertogdom: de mooiste verluchte manuscripten van Brabantse hertogen, edellieden, kloosterlingen en stedelingen*, Alphen aan de Maas 2006

Willemsen, Annemarieke

534. 'The game of the month: playful calendars in Ghent-Bruges books of hours', in: B. Dekeyzer en J. Van der Stock (red), *Manuscripts in transition: recycling manuscripts, texts and images*, Parijs 2005, 419-430

Wüstefeld, W.C.

535. 'Manuscript painting in the circle of the Master of Catherine of Cleves (ca. 1435-60): tradition and context of Utrecht, Museum Catharijneconvent, Ms. ABM h15', in: J. F. Hamburger en A. S. Korteweg, *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, Londen-Turnhout 2006, 585-599

Tekenkunst

Akker, Paul van den

536. 'Tekeningen op de grond', in: M. Haverman (red.), *Ateliergeheimen. Over de werkplaats van de Nederlandse kunstenaar vanaf 1200 tot heden*, Lochem/Amsterdam 2006, 143-161

Brink, Peter van den

537. 'The artist at work: the crucial role of drawings in early sixteenth-century Antwerp workshops', *Jaarboek Koninklijk Museum voor Schone Kunsten* 2004/05 (2006), 158-231

Helmus, Liesbeth M.

538. (red.), *Werken op papier tot 1850*, Utrecht 2004

Ilsink, Matthijs

539. 'The Drawings of Philips van den Bossche', *Master drawings* 44 (2006) nr. 3, 333-353

Prentkunst

Kruijf, Anique C. de

540. 'Schertsen, schimpen en spotten. Propagandistische prentkunst ten tijde van de Beeldenstorm', *Simulacrum* 14 (2006), 28-31

Nieuwenhuis, Eric Domela van

541. 'Prenten tot 1850', in: L.M. Helmus (red.), *Werken op papier tot 1850*, Utrecht 2004, 165-212

Veldman, Ilja M.

542. *Images for the eye and soul: function and meaning in Netherlandish prints (1450-1650)*, Leiden 2006
543. 'De drie koningen', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 6, 40-45

Kunstnijverheid

Algemeen

Alma, Redmer

544. 'Adel en kerk in Pieterburen', *Groninger Kerken* 24 (2007), 117-119

Hartog, E. den

545. *Dieren in en rond de kastelen Teylingen en Brederode*, Haarlem 2005

Kroesen, J.E.A.

546. en R. Steensma, *The interior of the medieval village church/Het Middeleeuwse dorpskerkinterieur*, Leuven-Paris-Dudley 2004

Steensma, Regnerus

547. 'Sacramentsnissen in Groninger kerken', *Groninger kerken* 20 (2003), 111-123
548. 'Het geheim van de lege nis: sporen van de katholieke eredienst in Friese kerken', *Keppelstok* 68 (2004), 4-45
549. 'Ontdekking van een Christuskop in Tinallinge: nieuwe gegevens over Groninger sacramentsnissen', *Groninger kerken* 21 (2004), 85-88
550. 'Piscina's in Groninger kerken', *Groninger kerken* 22 (2005), 65-74
551. "'Dit vat heft geven ...' : middeleeuwse doopvonten in Groningen', *Groninger kerken* 23 (2006), 119-124
552. en K. Meindersma, 'Een middeleeuwse koorhekdeur in Goutum', *Fryslân: nieuwsblad voor geschiedenis en cultuur* 13 (2007) nr. 1, 8-11
553. 'Een bijzondere jonker: in Oosterwijtwerd zorgde Gijsbert Herman Ripperda voor de complete kerkinrichting', *Groninger kerken* 24 (2007), 54-55
554. 'Verplaatsing en afbraak van herenbanken', *Groninger kerken* 24 (2007), 56-60
555. 'De herenbank: kenmerkend onderdeel van het Groninger kerkinterieur', *Groninger kerken* 24 (2007), 33-40
556. 'De kerk van Beerta', *Groninger kerken* 24 (2007), 23-27

Wezel, Gerard van

557. 'Het nieuwe Herenkoor als grafkapel voor Oranje-Nassau ('de Prinsenkapel')', J. Koldewey en G.W.C. van Wezel (red.), *De Onze-Lieve-Vrouwekerk en de grafkapel voor Oranje Nassau te Breda*, Zwolle 2003, 204-219

Wijsman, Hanno W.

558. en B. Bousmanne, S. Thieffry (red), tent. cat., *Filips de Schone (1478-1506). Schatten van de laatste hertog van Bourgondië*, Brussel (Nassaukapel, Koninklijke Bibliotheek van België) 2006

Aardewerk en glas

Boertjes, Katja

559. *Medieval Pilgrim Souvenirs found in The Netherlands*, Ohio 2003

Cordfunke, E.H.P.

560. *Kennemerland in prehistorie en middeleeuwen*, Utrecht 2006

Dijkman, Willem H.M.N.

561. en J.P.A.M. Engelen, *Vaan pottenvruikes nao pottemennekes: 7000 jaar aardewerkproductie in Maastricht*, Maastricht 2006

Groothedde, Michel

- 562. en H.E. Henkes, *Zutphens glas zonder glans. Glascomplexen uit archeologisch onderzoek in de binnenstad van Zutphen*, Zutphen 2003
- 563. en M. Hulst, *Afval op stand: keramiek en glas uit twee adellijke beerkuilen uit de late middeleeuwen*, Zutphen 2003
- 564. en H. E. Henkes en A. van Braven, 'Met zuinigheid en vlijt... Gerepareerd serviesgoed uit een Zutphense beerkuil', *Westerheem* 54 (2005), 121-123

Hartog, E. den

- 565. *De archeologie van Teylingen en Brederode*, Haarlem 2004

Jong-Lambregts, Nancy de

- 566. 'Koken, bakken, braden en eten met aardewerk', *Vormen uit vuur* 186-187 (2004), 30-47

Knol, Egge

- 567. 'Karolingische wapengraven in Wadwerd (Gr.) en Hallum (Fr.)', *Paleo-aktueel* 16 (2004), 112-117
- 568. 'De kerstening van de Friese landen, gezien vanuit het graf', *Keppelstok* 69 (2004), 4-17
- 569. en H. Feiken, 'Stenen bijlen uit de Groninger klei', *Paleo-aktueel* 17 (2005), 75-81
- 570. 'Het rijke wierdenland langs de Waddenzee: tentoonstelling', *Geschiedenis magazine* 41 (2006) nr. 1, 38-41
- 571. 'Het Karolingische grafveld op de Bultvenne bij Termuntenzijl - de campagnes 1782-1784 en 1818', *Jaarverslag van de Vereeniging voor Terpenonderzoek* 90 (2007), 104-125
- 572. 'Het Karolingische kruis van Oostwold', *Groninger kerken* 24 (2007), 65-71

Koldeweij, Jos

- 573. 'Bedevaartsampullen met Bourgondische heraldiek', in: R. Dückers en P. Roelofs (red), tent. cat., *De gebroeders van Limburg. Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Gent-Amsterdam 2005, 320-324, ook in het Engels en Duits verschenen

Mennicken, Ralph

- 574. 'Gedistilleerd en heksenbrouwsels', *Vormen uit vuur* 198 (2007), 59-67

Ostkamp, Sebastiaan

- 575. "'Steengoed' vervalst', *Vormen uit vuur* 184 (2003), 36-41
- 576. 'De maagd en de wildeman', *Vormen uit vuur* 198 (2007), 43-57
- 577. en I. Unger, 'De 'sprekende monnik' uit Culemborg', *Vormen uit vuur* 198 (2007), 27-41

578. 'Puntneuzen en drieorenkruiken: Steengoed op vijftiende- en zestiende-eeuwse schilderijen', *Vormen uit vuur* 198 (2007), 11-17

Roedema, Rob

579. 'Drinken en klinken', *Vormen uit vuur* 186-187 (2004), 48-70

Verhoeven, Arno

580. 'Bemerkungen zur völkerwanderungszeitlichen Keramik aus Gennep (Niederlande)', in: E. Taayke (red.) *Essays on the early Franks*, Eelde 2003, 115-127

Metaalwerk

Beuningen, H.J.E. van

581. 'Zum Auffinden und Sammeln von Realien. Eröffnungsrede zum Kongreß "Spätmittelalterliche Insignien aus den Niederlanden in ihrem kulturhistorischen Kontext"', *Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik* 59 (2004), 9-19

Bos, J. M.

582. en E.W. Brouwer, 'De kruisvormige fibulae van Friesland. Een nieuwe benadering in het onderzoek naar de herkomst van de eerste immigranten vanaf AD 380/400 en de culturele oriëntatie van het Friese terpengebied tot ca. AD 550', *De Vrije Fries* 85 (2005), 9-36
583. 'Medieval brooches from the Dutch province of Friesland (Frisia): a regional perspective on the Wijnaldum brooches. Part I: small equal-armed brooches, (2005-2006)', *Palaeohistoria, Acta et communicationes instituti archaeologici universitatis Groninganae* (2006) nr. 47/48, 455-477
584. 'Medieval brooches from the Dutch province of Friesland (Frisia): a regional perspective on the Wijnaldum brooches. General Introduction, (2005-2006)', *Palaeohistoria, Acta et communicationes instituti archaeologici universitatis Groninganae* (2006), nr. 47/48, 447-454

Bos-Oskam, Aartje

585. *De kaarsenkroon van de Sint Walburgiskerk: een Jeruzalemluchter als wegwijzer*, Zutphen 2006

Brandt, Michael

586. en E. Knol, 'Het karolingische kruis van Oostwold', *Groninger Kerken* 24 (2007), 65-71

Caspers, Charles M.A.

587. 'Tegen de pest en tegen de ketters: amuletten en hun werking volgens de Brabantse norbertijn Augustinus Wichmans in zijn *Apotheca spiritualium pharmacorum* (1626)', in: A.L. Molendijk (red.), *Materieel christendom: religie en materiële cultuur in West-Europa*, Hilversum 2003, 249-272

Driel-Murray, C. van

588. 'More Christian badges from the Netherlands', *Instrumentum* 22 (2005), 16-17

Dubbe, Bé

589. tent. cat., *Van tin gegoten, uit tin genoten*, Rotterdam (Museum Boijmans Van Beuningen) 2004

Graas, T.G.M.

590. 'Het oudste avondmaalszilver van de PKN', *Tijdschrift voor Nederlandse kerkgeschiedenis* 8 (2005) nr. 3, 72-81
591. 'Een Zwitsers bedevaartsinsigne op een Groningse klok', *Groninger kerken* 22 (2005), 4-14

Hendrikse, Henk

592. 'Een Mauritsmes uit Middelburg', *Nehalennia* 145 (2004), 29-33
593. 'Wie kent dit? Bronzen gewichten in de vorm van een paard', *Westerheem* 54 (2005), 136-137

Hendriksen, Michel

594. *Afgedamd en afgedankt. Metaalvondsten uit twee middeleeuwse nederzettingen in Leidsche Rijn*, Utrecht 2004

Jongen, Ludo E.I.M.

595. 'Een middeleeuwse peepshow?', *Madoc* 17 (2003), 130-138
596. 'Uit het oog, uit het hart?: over twee heilige maagden: Lutgard en Liedewij', Leiden 2003 link: <http://www.dbnl.org/tekst/jong072uith01/>

Koldewey, Jos

597. 'Een vulva op krukken', in: V.T. van Vilsteren (red.), tent. cat., *100.000 jaar sex. Over liefde, vruchtbaarheid en wellust*, Assen (Drents Museum), Zwolle 2003, 76-77, ook in het Duits verschenen
598. 'Gezwoven op het kruis of op relieken', in: J.C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Representatie: kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 158-179
599. '"Shameless and Naked Images": Obscene Badges as Parodies of Popular Devotion', in: S. Blick en R. Tekippe (red.), *Art and Architecture of Late Medieval Pilgrimage in Northern Europe and the British Isles*, Leiden-Boston 2005, 493-510

600. tent. cat., *Geloof & Geluk. Sieraad en devotie in middeleeuws Vlaanderen*, Brugge (Bruggemuseum-Gruuthuse), Arnhem 2006, ook in het Frans verschenen
601. en L. Casteleyn, 'Geloof & Geluk onderweg. Pelgrimstekens en profane insignes', *Openbaar Kunstbezit Vlaanderen* 44 (2006) nr. 5, ook in het Engels verschenen

Kroesen, J.E.A

602. 'Voorreformatoren koorhekken in Nederland', *Jaarboek voor liturgieonderzoek* 21 (2005), 129-158

Loon-van de Moosdijk, Elly van

603. 'Tussen hemel en aarde: decoraties op klokken uit de Middeleeuwen en Renaissance in en om het hertogdom Brabant', *Brabants heem* 56 (2004), 129-146
604. '*Goet ende wael gheraect*': versieringsmotieven op luid- en speclklokken uit Middeleeuwen en Renaissance in het hertogdom Brabant (1300 tot 1559), dissertatie Nijmegen (Radboud universiteit Nijmegen) Ede 2004

Nicolay, J.A.W.

605. 'Nieuwe bewoners van het terpengebied en hun rol bij de opkomst van Fries koningschap. De betekenis van gouden bracteaten en bracteaachtige hangers uit Friesland (vijfde-zevende eeuw na Chr.)', *De Vrije Fries* 85 (2005), 37-103
606. 'Een koninklijk machtscentrum in vroegmiddeleeuws Friesland? De interpretatie van goudvondsten uit de late zesde en vroege zevende eeuw na Chr.', *De Vrije Fries* 86 (2006), 33-94

Ostkamp, Sebastiaan

607. 'Profane Insignien und die Bildsprache des Spätmittelalters: Die Welt christlicher Normen und Werte steht Kopf', *Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik* 59 (2004), 155-191

Pelsdonk, Jan

608. 'Een onverwachte groet van Sint Mathurijn. De vondst van twee vormblokken en een stempel voor devotiepenningen', *De beeldenaar* 28 (2004), 259-267

Proos, R.H.P.

609. 'Fibelvaria te Katwijk-Zanderij: De zeggingskracht van mantelspelden en munten afkomstig uit de metaaldetectie', in: E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij (red.), *Van Solidus tot Euro*, 9-20

Sarfatij, Herbert

610. 'Kluisjes van aardewerk: muntpotten in Nederland, vanaf het einde van de 12^e tot het midden van de 17^e eeuw', in: E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij (red.), *Van Solidus tot Euro*, Hilversum 2004, 75-92

611. *Dordracum excavatum: opgravingen in Dordrecht, archeologie van een deltastad*, vol. 1 en 2, dissertatie Amsterdam (Universiteit van Amsterdam) 2006

Vilsteren, Vincent T. van

612. 'Bijgeloof in Bunne: middeleeuwse bronzen schotels uit Drentse venen', *Nieuwe Drentse volksalmanak* 121 (2004), 166-183
613. 'Het sprookje van de keukenjonker', *Westerheem* 56 (2007), 2-15

Winkelman, Johan H.

614. 'Ploegende boeren, barende akkers: over liederlijke Vlaamse liedekens en laatmiddeleeuwse erotische insignes', *Nederlandse letterkunde* 8 (2003), 10-23
615. 'Clappaerts moet men de mond snoeren!', *Madoc* 18 (2004), 236-241
616. en G. Wolf (red.), *Erotik, aus dem Dreck gezogen*, Amsterdam 2004
617. 'Des Müllers Lust. Spätmittelniederländische Müllerinsignien in ihrem literaturhistorischen Kontext', *Amsterdamer Beiträge zur älteren Germanistik* 59 (2004), 265-283

Textiel

Defoer, Henri

618. 'De zogenaamde albe van Bernulphus: een onderdeel van een keizerlijk ornaat', in: J.C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Representatie: kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 111-124

Dijk, R.T.M. van

619. en M. Vonk (red.), *Moderne devoten in monnikspij: klooster en colligatie van Sibculo, 1406-1580*, Nijmegen 2007

Driel-Murray, C. van

620. 'Ledervondsten', in: E.J. Jacobs en A.J. Guiran, O. Brinkkemper (red.), *Van Rotta tot Rotterdam. Een archeologisch onderzoek langs de Binnenrotte in Rotterdam tijdens de aanleg van de bouwput voor het complex "City Building"*, Rotterdam 2004, 126-136
621. 'Nieuwe schoenen uit een oude put: ledervondsten uit Wijster', *Nieuwe Drentse volksalmanak* 122 (2005), 140-151

Fock, C.W.

622. (red.), *Eredoeken ingeperst brokaat. Brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk Leiden*, Leiden 2003
623. en A.A.H. Friedrichs, 'De geperste brokaten op de twaalfkoorzuilen in de Pieterskerk', in: C.W. Fock (red.), *Eredoeken ingeperst brokaat. Brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk Leiden*, Leiden 2003, 79-93

624. 'De datering van de geperste brokaten in de Pieterskerk', in: C.W. Fock (red.), *Eredoeken ingeperst brokaat. Brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk Leiden*, Leiden 2003, 86-95, 124, 135

Friedrichs, Angélique

625. 'De geperste brokaten op de twaalf koorzuilen in de Pieterskerk, Het uiterlijk van de geperste brokaten in de Pieterskerk', in: C. W. Fock (red.), *Eredoeken in geperst brokaat: brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk Leiden*, Leiden 2003, 79-86
626. 'Verval en restauratie van het geperst brokaat', in: C. W. Fock (red.), *Eredoeken in geperst brokaat: brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk Leiden*, Leiden 2003, 111-117

Veerman, John

627. 'De strijd om het behoud van de Leidse geperste brokaten', in: C. W. Fock (red.), *Eredoeken in geperst brokaat: brokaatimitaties op de koorzuilen in de Pieterskerk*, Leiden 2003, 97-108

Numismatiek

Benders, Jos

628. en P. Moors, 'Ruzie te Rhenen (1387)', *De beeldenaar* 28 (2004), 107-112
629. 'Joest Gelders: muntmeester in 1416', *De beeldenaar* 29 (2005), 80-85
630. en P. van de Kappel, 'De braspenning van Frederik van Blankenheim', *De beeldenaar* 30 (2006), 99-102
631. 'De Scheurkens van Gangelt en Waldfeucht', *De beeldenaar* 31 (2007), 113-114

Boegheim, L.M.J.

632. 'Over middeleeuwse valsmunterij', *De beeldenaar* 27 (2003), 196-202

Grolle, J.J.

633. 'Floris V op de penning: vormgeving en imitatie van Hollandse munten met 'het portret van graaf Floris V'', in: E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij (red.), *Van Solidus tot Euro*, Leiden 2004, 55-73

Gropp, Stefan

634. *De stedelijke muntslag te Deventer en Nijmegen 1528/43-1591. Stedelijk particularisme tegen Habsburgs centralisme in de Oostelijke Nederlanden*, Hilversum 2004 (Oorspr. uitg. als proefschrift Katholieke Universiteit Nijmegen, 2001)

635. 'Het recht van 'preseance ende voorstemminghe'', *De beeldenaar* 31 (2007), 269-272

Groustra-Werdekker, Aafje H.

636. 'Een nieuwe munt, een nieuw imago. De griffioenen van 1487', *De beeldenaar* 28 (2004), 191-195

Herwijnen, Arie van

637. 'De schoonheid van een Tielse munt zit 'm niet in zijn uiterlijk', *De beeldenaar* 28 (2004), 23-27
638. 'Een munt om mee te pronken, munt of pronkobject, in beide gevallen bijzonder', *De beeldenaar* 28 (2004), 210-213
639. 'Van Tiel naar Deventer...en weer terug. Een overslag uit de elfde eeuw', *De beeldenaar* 30 (2006), 212-215

Knol, Egge

640. en J.C. van der Wis, 'Het Ommelander wapen op munt en penning', *De beeldenaar* 29 (2005), 30-39

Kuiken, Kees

641. 'De kerk(en) van Brunoons Dokkum', *Keppelstok* 73 (2006), 5-30

Nieuwenhof, Willem van den

642. en W. Miles, *De beeldenaar* 28 (2004), 77-82

Nissen, Theo

643. 'De erkenning van Karel de Grote door Grimoald III, van Benevento', *De beeldenaar* 28 (2004), 73-76

Pelsdonk, Jan

644. 'Een onbekende Bourgondische munt. Een aanvulling op van Gelder/Hoc', *De beeldenaar* 29 (2005), 87-88

Stuurman, Jan G.

645. 'Klein maar fijn. De Hollandse groot en halve groot van 1370', *De beeldenaar* 28 (2004), 268-272

Veen, Bouke Jan van der

646. 'Een Utrechtse munt, getuigend van de investituurstrijd tijdens Koenraad van Zwaben en Hendrik IV', in: E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij (red.), *Van Solidus tot Euro*, Hilversum 2004, 43-54

Wis, Jan C. van der

647. 'Jan de Booser sneed het Ommelander wapen 'op hoger handt' en nog veel meer', *Jaarboek voor munt- en penningkunde* 87 (2003), 65-74
648. en D.J. Henstra, 'De koninklijke adelaar op Groninger stedelijke munten', *De beeldenaar* 28 (2004), 63-72
649. 'Vroege Nederlandse drieguldens', *De beeldenaar* 30 (2006), 247-250

Overig (algemeen)

Bartels, H. Michiel

650. 'Mijn mooiste vondst: De mysterieuze middeleeuwse sarcofaag van Oud Diemen', *Westerheem* 54 (2005), 26-28

Biemans, Jos A.A.M.

651. 'Some thoughts on the cataloguing of medieval manuscripts', *Quaerendo* 33 (2003), 12-29
652. 'Handschrift en druk in de Nederlanden rond 1500', in: H. Pleij en J. Reynaert (red.), *Bijdragen aan drie symposia gehouden te Gent en Amsterdam Geschreven en gedrukt. Boekproductie van handschrift naar druk in de overgang van Middeleeuwen naar moderne tijd*, Gent 2004, 19-46
653. en W.T.J.M. Kuiper, 'Jourdein van Blaves. Editie van de bewaard gebleven fragmenten'. *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde* 120 (2004), 211-246
654. 'Oortjes, hartstrookjes en rugbeleg: over het gebruik van perkament uit middeleeuwse handschriften in boekbanden van de vijftiende tot de zeventiende eeuw, gedemonstreerd aan fragmenten van de 'Spiegel Historiae'', in: C. Coppens (red.), *E Codicibus Impressisque, Opstellen over het boek in de Lage Landen voor Elly Cockx-Indestege III: Band - Papier - Verzamelaars en verzamelingen*, Leuven 2004, 3-24
655. 'Codicologische beschrijving van het Kattendijke-handschrift', in: J.A.A.M. Biemans, [etc] (red.), *Johan Huyssen van Kattendijke-kroniek. Die historie of die cronicke van Hollant, van Zeelant ende van Vrieslant ende van den Stichte van Utrecht*, Den Haag 2005, lxi-xciv

Bogaers, Llewlyn C.J.J.

656. 'Commemoration in a Utrecht Collegiate Church: Burial and Memorial Culture in St. Peter's (1054-1784)', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 191-219

Bremmer, Rolf Hendrik jr.

657. *Hir is eskriven: lezen en schrijven in de Friese landen rond 1300*, Hilversum 2004

Dijk, Lydie van

658. *De Zwolse mummie ontrafeld*, Zwolle 2003

Dijkman, Willem H.M.N.

659. *Memento mori: over de omgang met de doden in Maastricht en omgeving tussen 900 voor en 1100 na Christus*, Maastricht 2003

Gelderblom, Arie-Jan

660. en J. L. de Jong en M. van Vaeck (red.), *The low countries as crossroads of religious beliefs*, Leiden 2004

Gerritsen-Geywitz, Gisela

661. 'Sichel, Krause und lange Linien: Utrechter Fleuromnée im zweiten Viertel des fünfzehnten Jahrhunderts', *Quaerendo* 33 (2003), 96-118
662. 'Hiernonymuspenwerk en andere Utrechtse penwerkstijlen in handschrift en druk', *Spiegel der letteren* 49 (2007), 123-142

Goudriaan, Koen

663. 'Stein bidt voor zijn weldoeners: het dodenboek als bron van informatie over de betrekkingen van het klooster Stein met zijn omgeving', in: P. H.A.M. Abels (red.), *Erasmus en Gouda*, Gouda 2006, 200-197

Groothedde, Michel

664. en J. Krijnen, *Vestingstad Zutphen. Elf eeuwen versterken en verdedigen*, Zutphen 2005

Hartog, E. den

665. en R.H.M. van Immerseel, A. Coops (red.), *Leeuwenhorst, een Hollandse buitenplaats*, Haarlem 2003
666. 'Residences for clergy in high office - The Meuse Valley and Maastricht', in: V. Herzner en J. Krüger (red.), *Oben und Unten - Hierarchisierung in Idee und Wirklichkeit der Stauferzeit. Akten der 3. Landauer Staufertagung 2001*, Speyer 2005, 117-127
667. en M. Bultink, *De historie van Dyckenburch. De geschiedenis van de buitenplaatsen aan het Westeinde in Noordwijkerhout*, Rotterdam 2005

Haye, Régis de la

668. *Sint Servaas volgens Jocundus. Het leven en de wonderen van Sint Servaas door de priester Jocundus*, Maastricht 2006

Hendriks, Johan

669. 'Meer beschermen, minder graven!', *Monumenten* 27 (2006), 11-14
670. 'Breda rond 1500 bijzonder in beeld gebracht', *Monumenten* 28 (2007), 25-28

Hendrikse, Henk

671. *Zegelstempels en zegelringen uit Zeeuwse bodem*, Zaltbommel 2003
672. en L. Goldschmitz Wielinga, 'So hebben wi desen brief bezeghelt met onsen zeghelen... Zegelstempels en zegelringen in Zeeland', *Westerheem* 55 (2006), 227-237

Hoven van Genderen, Bram van den

673. 'Utrecht Canons, Death and Funeral Regulations', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 155-189
674. 'Remembrance and *Memoria*: the Descriptions of Four Churches Compared', in: T. van Bueren en A. van Leerdam (red.), *Care for the Here and the Hereafter: Memoria, Art and Ritual in the Middle Ages*, Turnhout 2005, 267-290

Janse, Antheun

675. 'Tourneyers and spectators: the Shrovetide tournament in The Hague, 1391', in: S. J. Gunn en A. Janse (red.), *The court as a stage: England and the Low Countries in the later Middle Ages*, Woodbridge 2006, 39-52

Jongen, Ludo E.I.M.

676. en F. van Kan, 'Amersfoort en de doornenkroon: over een bijzondere relikwie in laat-middeleeuws Amersfoort', *FleHITE* 4 (2003), 10-33
677. en S. Prins, *Heilig Amersfoort*, Amersfoort 2003
678. *Heilig Leiden*, Amersfoort 2005

Klein, J.W.E.

679. 'The Leeu(w) van Gouda: new facts, new possibilities', *Quaerendo* 33 (2003), 175-190
680. 'Ghescreven ofte gheprent: aspecten van de (Goudse) middeleeuwse boekproductie', in: H. Pleij en J. Reynaert (red.), *Geschreven en gedrukt: boekproductie van handschrift naar druk in de overgang van middeleeuwen naar moderne tijd*, Gent 2004, 67-84

Kuiken, Kees

681. 'Middeleeuwse zandstenen grafkisten in Groningen', *Groninger Kerken* 22 (2004), 4-15
682. 'Middeleeuwse zandstenen grafkisten uit Westerlauwers Friesland', *De Vrije Fries* 84 (2004), 9-28
683. 'Middeleeuwse zandstenen grafkisten in Groningen (2)', *Groninger Kerken* 23 (2005), 75-76

Loos, Ike de

684. en J. Kroesen, 'Heilige graven in Groningen?: over paasspelen, pelgrims en mysterieuze wandnissen', *Groninger kerken* 23 (2006), 97-107

Ploeg, C.P.J. van der

685. 'Van veelbetekenende zuil tot betekenisloze pijler, Veranderingen in het symbolisch gehalte van de middeleeuwse architectuur', *Desipienta* 11 (2004) nr. 2, 10-17

Ramakers, B.A.M.

686. 'Veelzijdig en meerduidig. De tableaux vivants in de Brugse intrede van 1440, De Brugse pelgrims in het Gruuthuse-handschrift', in: J.B. Oosterman (red.), *Stad van koopmanschap en vrede*, Leuven 2003, 97-132
687. 'Multifaceted and Ambiguous: The Tableaux Vivants in the Bruges Entry of 1440', in: R. Suntrup, J. R. Veenstra, en A. Bollman (red.), *The Mediation of Symbol in Late Medieval and Early Modern Time*, Frankfurt am Main 2005, 163-194

Steensma, Regnerus

688. 'De viering van het avondmaal in Groninger kerken: ritueel en ruimte', *Groninger kerken* 21 (2004), 102-107

Venner, G.H.A.

689. 'Het zegel van Jutta van Limburg (1275)', *De maasgouw* 125 (2006), 50-53

Vlierden, Marieke van

690. 'Bonifatius onthuld: de geschiedenis van zijn relieken te Dokkum', *Millennium* 19 (2005), 91-111

Welie-Vink, W.A.M. van

691. 'Een middeleeuwse bloedroof: het eucharistische wonder van Lanciano', *Simulacrum* 12 (2004), 16-20

Overig

Algemeen

Baert, Barbara

692. 'Wasserkrug und Kamm. Verena von Zurzach als Kasus für die Grenzen und Möglichkeiten der ikonologischen Methode', *Österreichische Zeitschrift für Volkskunde* 60 (2006), 35-62

Oosterwijk, Sophie

693. 'Lessons in «hopping»: the Dance of Death and the Chester mystery cycle', *Comparative Drama* 36 (2003), 249-287

Bronnen en kunsttheorie

Bueren, Truus van

694. 'Appendix I: Documents Related to Stefan Lochner', in: J.Chapuis, *Stefan Lochner. Image Making in Fifteenth-Century Cologne*, Turnhout 2004, 293-300

Kunst en maatschappij

Chavannes-Mazel, C.A.

695. 'De boeken van Jeanne de Bourgogne, koningin van Frankrijk (r. 1328-1349)' in: J.C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Representatie: kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 84-110
696. 'De verregaande bemoeienis van Christine de Pizan met de uitgave van haar werken', in: R.E.V. Stuip (red.), *Christine de Pizan, een bijzondere vrouw*, Hilversum 2004, 159-174

Hellemans, Babette

697. 'Via pracht naar macht: de herinnering aan moeders en grootmoeders. Het mecenaat van Blanche van Castilie (1188-1252)', *Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis*, Utrecht 2003, 62-83

MacDonold, Alasdair A.

698. 'Princely Culture in Scotland under James III and James IV', in: M. Gosman, A.A. MacDonald, A.Vanderjagt (red.), *Princes and Princely Culture 1450-1650*, vol. 1, Leiden 2003, 147-172

Stumpel, Jeroen

699. 'Terug naar de bronnen', *Kunstschrift* 47 (2003) nr. 2, 4-8
700. 'Dürer in Vienna', *The Burlington Magazine* 146 (2004), 46-49
701. 'Dürer: Vienna', *The Burlington magazine* 146 (2004), 63-65
702. 'Op licht schilderen', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 2, 8-16
703. 'Dat ongelukkige boek', *Kunstschrift* 49 (2005) nr. 5, 32-36

Swanson, A.

704. 'Courts and culture in Renaissance Scandinavia', in: M. Gosman, A.A. MacDonald, A. van der Jagt, (red.), *Princes and Princely culture 1450-1650*, vol. 1, Leiden 2003, 259-278

Veelenturf, C.A.

705. 'De tastbaarheid van de mythe: koning en kunst in het vroegmiddeleeuwse Ierland', in: J.C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 266-297

Beeldhouwkunst

Hartog, E. den

706. 'Related capitals in far-away places. On a group of capitals in the Wartburg, Schwarzhof and the Meuse Valley', in: V. Herzner, J. Krüger en F. Staab (red.), *Kunst der Stauferzeit im Rheinland und in Italien. Akten der 2. Landauer Staufertagung 25.-27.6.1999*, Speyer 2003, 11-27

Madou, Mireille

707. 'Een sterke vrouw, wie zal haar vinden (spreuken 31:10) Doña Maria Krraca López de Horo', *Madoc* 20 (2006), 2-11

Scholten, F.T.

708. en G. de Werd (red.), tent. cat., *Een hogere werkelijkheid: Duitse en Franse beeldhouwkunst 1200-1600 uit het Rijksmuseum Amsterdam*, Kleef (Museum Kurhaus Kleef), Amsterdam-Kleef 2004
709. 'Over Veit Stoss en Tilman Riemenschneider', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 20-21

Werd, Guido de

710. en F. Scholten (red.), tent. cat., *Een hogere werkelijkheid : Duitse en Franse beeldhouwkunst 1200-1600 uit het Rijksmuseum Amsterdam*, Kleef (Museum Kurhaus) 2004
711. 'Een wonder in Kalkar', *Kunstschrift* 48 (2004) nr. 6, 40-47
712. tent. cat., in: R.Mönig (red.), *Henrik Douverman: die Heiligen Drei Könige*, Kleef (Museum Kurhaus Kleve) 2006

Schilderkunst (incl. mozaïek en glas-in-lood)

Meier, J.M.

713. *Das Kloster Clarholz mit den Pfarrkirchen von Lette und Beelen: ein geistlicher Kunst- und Landschaftsführer*, Lindenberg 2005
714. 'Sprache und Geschichte der mittelalterlichen Wandgemälde in der St. Jakobskirche zu Leutschau', *Karpatenjahrbuch* 54 (2003), 91-99

Pieters, Martijn

715. 'Ein Riese schaut von der Wand: die mittelalterlichen Wandmalereien mit der Darstellung des hl. Christophorus im Bistum Trier', *Kurtrierisches Jahrbuch* 45 (2005), 145-158
716. 'Ein Flame in Trier: Beobachtungen an zwei mittelalterlichen Tafelgemälden im Bischoflichen Dom- und Diözesanmuseum Trier', *Kurtrierisches-Jahrbuch* 43 (2003), 115-124

Roding, Juliette Germaine

717. en L.L. Stapel, 'Perspectives in Early Stuart Portraiture: the Imaginary Palace in Court Portraits', in: J.F. van Dijkhuizen (red.), *Living in Posterity: Essays in Honour of Bart Westerweel*, Hilversum 2004, 205-220

Stumpel, Jeroen

718. 'The foul fowler found out: On a key motif in Dürer's *Four witches*', *Simiolus* 30 (2003), 143-160
719. 'Dance and Distinction; Spotting a motif in Dürer, Weiditz and Van Meckenem', *Simiolus* 32 (2006), 3-17

Weddigen, T.

720. 'Im Blickwinkel des Todes: Holbeins "Gesandte" und die Malerei als exakte Wissenschaft', in: T. Weddigen, M. von Gaier en B. Nicolai (red.), *Der unbestechliche Blick: Festschrift zu Ehren von Wolfgang Wolters zu seinem siebzigsten Geburtstag*, Trier 2005, 367-381

Boekverluchting

Heel, Jos van

721. 'De lotgevallen van een Romeinse incunabel te Leuven', J. Biemans [etc] (red.), *Manuscripten en miniaturen. Studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 133-146

Korteweg, Anne S.

722. en E. Brayer, *Guide to the Catalogue of the French-language medieval manuscripts in the Koninklijke Bibliotheek and Meermannno-Westreenianum Museum The Hague on microfiche*, Parijs 2003

723. [etc], tent. cat., *Splendour, gravity & emotion. French medieval manuscripts in Dutch collections*, Den Haag (Museum Meermanno-Westreenianum), Zwolle 2004 (Vert. van: *Praal ernst & emotie*, Den Haag 2002)
724. ‘The provenance of French manuscripts in the Netherlands’, in: A. S. Korteweg [etc], tent. cat., *Splendour, gravity & emotion. French medieval manuscripts in Dutch collections*, Den Haag (Museum Meermanno-Westreenianum), Zwolle 2004 (Vert. van: *Praal ernst & emotie*. – Den Haag 2002), 8-14
725. ‘Inhoud en vorm van de getijdenboeken van Jean de Berry’, in: R. Dückers en P. Roelofs (red), tent. cat., *De gebroeders van Limburg. Nijmeegse meesters aan het Franse hof 1400-1416*, Nijmegen (Museum het Valkhof), Gent-Amsterdam 2005, 135-147, ook in het Duits en Engels verschenen
726. en J.F. Hamburger (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, Londen 2006
727. “‘Circumdedederunt me amici multi’: a tribute to James Marrow from his friends’, in: A.S. Korteweg en J.F. Hamburger (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, Londen-Turnhout 2006, 11-15

Meens, R.M.J.

728. en Y. Hen (red.), *The Bobbio missal: liturgy and religious culture in Merovingian Gaul*, Cambridge 2004

Meuwese, Martine

729. ‘The exploits of Alexander the Great in Trinity College’, in: S. Panayotova (red.), *The Cambridge illuminations: the conference papers*, London 2007, 129-137

Rudy, Kathryn M.

730. ‘Fragments of a mental journey to a Passion park’, in: J. F. Hamburger en A. S. Korteweg (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow: Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, London 2006, 405-419

Scheller, Robert W.

731. ‘Ung fil tres delicat : Louis XII and Italian affairs, 1510-11’, *Simiolus* 31 (2004), 4-45
732. ‘Wreath and Crown: Variations and Changes in Apocalyptic Headgear’, in: S. Panayotova (red.), *The Cambridge Illuminations*, London-Turnhout 2007, 87-96
733. ‘Dazzle my Eyes: The parhelion in art and history’, in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 337-354

Velden, Hugo van der

734. “‘A prayer roll of Henry Beauchamp, duke of Warwick’”, R. Marks en P. Williamson (red.), *Gothic: Art for England 1400-1547*, London 2003
735. “‘A Prayer Roll of Henry Beauchamp, Earl of Warwick’”, in: J. F. Hamburger, A. S. Korteweg (red.), *Tributes in Honor of James H. Marrow. Studies in Painting and Manuscript Illumination of the Late Middle Ages and Northern Renaissance*, London-Turnhout 2006, 521-549

Welie-Vink, W.A.M. van

736. ‘Was Charles d’Anjou Brunetto Latini’s biaux dous amis? De openingsminiaturen van Li livres dou Tresor nader bekeken’, in: J.C. Klamt en K. Veelenturf (red.), *Kunsthistorische bijdragen over vorst, staatsmacht en beeldende kunst, opgedragen aan Robert W. Scheller*, Nijmegen 2004, 315-341
737. *Brunetto Latini’s Livres dou Trésor verbeeld: een vergelijking van de werkwijze van twee laat-dertiende-eeuwse handschriftateliers in Arras en Théroutanne*, vol. 1 en 2, dissertatie Amsterdam (Universiteit Amsterdam) 2007
738. ‘Een hoofs gebaar?: de betekenis van de handschoen in laat-dertiende-eeuwse Noord-Franse miniaturen’, in: J. Biemans [etc.] (red.), *Manuscripten en miniaturen: studies aangeboden aan Anne S. Korteweg bij haar afscheid van de Koninklijke Bibliotheek*, Zutphen 2007, 367-383

Wijsman, Hanno W.

739. ‘Het psalter van Lodewijk de Heilige’, *Omslag* 2 (2004), 8-10
740. ‘Het psalter van Lodewijk de Heilige: Functie, gebruik en overlevering van een middeleeuws prachthandschrift’, in: P. Hoftijzer, K. van Ommen, G. Warnar en J.J. Witkam (red.), *Bronnen van kennis: wetenschap, kunst en cultuur in de collecties van de Leidse Universiteitsbibliotheek*, Leiden 2006, 32-42

Wüstefeld, W.C.

741. ‘A remarkable prayer roll attributed to the Master of Sir John Fastolf’, *Quaerendo* 33 (2003), 233-246

Kunstnijverheid

Algemeen

Mol, J.A.

742. ‘Friesische Freiheit in Kirchspiel und Kloster’, in: H. van Lengen (red.), tent. cat., *Die Friesische Freiheit des Mittelalters: Leben und Legende*, Aurich 2003, 195-245

Willemsen, Annemarieke

743. *Middeleeuws speelgoed*, Lelystad 2003

744. tent. cat., *Vikingen!: overvallen in het stroomgebied van Rijn en Maas, 800-1000*, Utrecht (Centraal Museum), Bussum 2004, ook in het Engels en Duits verschenen
745. 'Scattered across the waterside: Viking finds from the Netherlands', in: R. Simek en U. Engel (red.), *Vikings on the Rhine: Recent Research on Early Medieval Relations Between the Rhineland and Scandinavia*, Wenen 2004, 65-82

Aardewerk en glas

Boertjes, Katja

746. *The Rood of Bromholm (Norfolk, England) and Its Pilgrim Souvenirs*, Kalamazoo 2003, 38e internationaal congres voor middeleeuwse studies, nog niet geclassificeerd
747. 'Pilgrim ampullae from Vendôme: souvenirs from a pilgrimage to the holy tear of Christ', in: S. Blick en R. Tekippe (red.), *Art and Architecture of Late Medieval Pilgrimage in Northern Europe and the British Isles*, Leiden 2005, 443-472

Dijkman, Willem H.M.N.

748. en L. Bakker, P. van Ossel, 'Die Feinkeramik Argonnensigillata Leitfund spätantiker Siedlungsplätze in den Provinzen Galliens, Germaniens und Rätien', in: M. Geiberger, A. Stute en A. Hofmann (red.), *Imperium Romanum: Römer, Christen, Alamannen – Die Spätantike am Oberrhein*, Stuttgart 2005, 171-174

Janssen, Hans

749. 'Een bokaal uit Siegburg', *Vormen uit vuur* 197 (2007), 19-25

Krol, Tessa

750. 'Angelsaksisch aardewerk in Noord-Nederland. Nieuwe perspectieven op het Noordnederlandse kustgebied na het bewoningshiat in de vierde eeuw', *De Vrije Fries* 86 (2006), 9-32

Metaalwerk

Kroon, Marike

751. 'Medieval pilgrimage badges and their iconographic aspects', in: S. Blick en R. Tekippe (red.), *Art and Architecture of Late Medieval Pilgrimage in Northern Europe and the British Isles*, Leiden 2005, 385-404

Olsen, V.S. van

752. 'The development of (proto)-disc-on-bow brooches in England, Frisia and Scandinavia', *Palaeohistoria, Acta et communicationes instituti archaeologici universitatis Groninganae* 2006 nr. 47/48, 479-528

Steensma, Regnerus

753. 'Bronzen doopvonten in Noord-Duitsland. Uitersten in vormgeving', *Jaarboek voor liturgie-onderzoek* 19 (2003), 197-214

Textiel

Driel-Murray, C. van

754. 'International relations', in: Q. Mould, I. Carlisle, en E. Cameron, (red.), *Leather and Leatherworking in Anglo-Scandinavian and Medieval York. The Archaeology of York The Small finds* 17/16 (2003), 3431-3436
755. 'Leren bikinibroekjes', in: V.T. van Vilsteren (red.), tent. cat., *100,000 jaar liefde, vruchtbaarheid en wellust*, Assen (Drents Museum), Zwolle 2003, 48-49, ook in het Duits verschenen

Numismatiek

Besteman, Jan C.

756. 'Scandinavisch gewichtsgeld in Nederland in de Vikingperiode', in: E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij, *Van Solidus tot Euro*, Hilversum 2004, 21-42

Ilisch, Peter

757. 'Denare aus Mimigernaford. Die Anfänge der Münzprägung in Münster', in: G. Isenberg (red.), tent. cat., *Liudger wird Bischof*, Münster (Stadtmuseum), Mainz 2005, 271-275

Knol, Egge

758. en T. Capelle, E. Wamers, 'Lockruf des Silbers. Normannen im Fränkischen Reich', in: E. Wamers en M. Brandt, tent. cat., *Die Macht des Silbers: Karolingische Schätze im Norden*, Frankfurt (Archäologischen Museum) en Hildesheim (Dom-Museum), Regensburg 2005, 105-124

Overig (algemeen)

Gosman, M.

759. *Les sujets du père: les rois de France face aux représentants du peuple dans les assemblées de notables et les États généraux 1302-1615*, Parijs 2007

Hoogvliet, Margriet

760. 'Animals in context: beasts on the Hereford Map and medieval natural history', in: P.D.A. Harvey (red.), *The Hereford world map. Medieval world maps and their context*, London 2006, 153-165

Meuwese, Martine

761. 'Antioch and the crusaders in Western art', in: K. N. Ciggaar (red.), *East and West in the medieval Eastern Mediterranean*, Leuven 2006, 337-355

Veelenturf, C.A.

762. 'Visions of the End and Irish high crosses', in: M. McNamara (red.), *Apocalyptic and eschatological heritage: the Middle East and Celtic realms*, Dublin 2003, 144-173

Vlierman, Karel

763. en T. de Ridder, 'Vikingen in Vlaardingen. De betekenis van de resten van gesloopte Vikingschepen in elfde-eeuwse Vlaardingse begravingen', *Westerheem* 53 (2004), 142-154